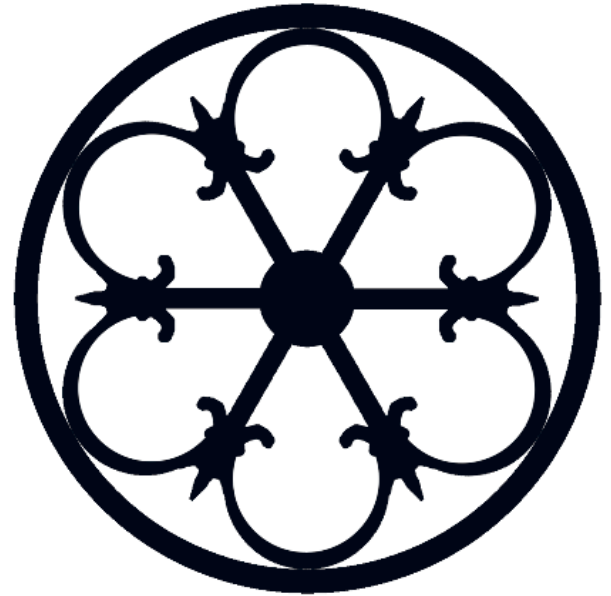

HILE

2/21

historiografia
on historiaa

war is hell
t. sotaheppa

oispa kaljaa

maista miekkaani
senkin luddiitti

Historian lehti 2/2021

Sisällys

3 Pääkirjoitus

4 Puhis

6 Hirveimmät ääniaalloista koostuvat kikkareet mitä Euroviisuissa on nähty

8 Kadonneena musiikkiin

12 Keksiaika - myytinmurtaajan työmaa

14 Poimintoja Vapriikin Ritarit-näyttelystä

16 Festariraportti: Saarihelvetti 2021

18 Atlantti saa tarpeekseen

18 Herra Jokisen äiti

20 Ohi on -nurkkaus ja muita fundeerauksia

23 Tuuriselvinpäinoliija

24 Disney-kelmit -horoskooppi

26 Suomen historialliset lausahdukset

27 Top 10 antiikin 7 ihmettä

27 Kuinka tehdä kandi?

28 Ranskalainen puuhanurkka

29 Totuus Sisusta

Päätoimittaja: Rony Sakkara

Taitto: Santtu Yli-Tokko

Julkaisija: Patina ry

Paino: Viestipaino Oy

*Tämä julkaisu saattaa sisältää pieniä
määriä Disney-propagandaa.*

Pääkirjoitus

Historian lehti käsittelee historiaa. Tällä numerolla ei ollut mitään virallista teemaa, mutta se voisi olla aivan hyvin olla yleisluontoisesti historia, tämä meille niin tuttu ja rakas humanistinen tieteenala. Kaikki historia on arvokasta ja on arvokasta, että sitä tutkitaan. Eri-tyisesti haluaisin nostaa hattua antiikin ja keskiajan tutkijoille, jotka joutuvat näkemään selvästi enemmän vaivaa lähdetyössä ja tutkimuksen rakentamisessa kuin uudempien aikojen tutkijat. Päätoimittaja identifioituu hyvin vahvasti 1900-luvun tutkijaksi eikä kuitenkaan kiistä modernimman historiantutkimuksen haasteita, jotka ovat puolestaan erilaisia. Valintojen merkitys on niin suuri, että edes lähdeaineistoa ei pysty päättämään ilman valintaa siitä, mikä on paras.

Tämä numero ei yritä tarjota kokonaisvaltaista selitystä sille, mitä on historia, vaan se jääköön jokaisen itsensä pohdittavaksi yön pimeinä tunteina tai aamuauringon ensimmäisten säteiden alla. Sen sijaan tämä numero (kuten Hileen numerot yleensä) ovat jonkinlainen

osoitus Patinan jäsenten mielen päällä olevista asioista, olipa sitten kyse Sisü-järjestelmästä tai jostain viimeaikaisista kokemuksista/koettelemuksista. Toisaalta Hile tarjoaa myös pakokeinon harmaalta arjelta ja toimii eskapistisena julkaisuna luovuutensa rajamailla marssiville sankareille, eli villimmätkin ideat ja unelmat on voitu tuoda esille. On erittäin hienoa, jos tekijöiden lisäksi tämä eskapistinen kokemus pystytään tarjoamaan lukijalle, joka kyseisiä mielikuvituksen tuotoksia lukee.

Hilettä voisi tarkastella kolmijakoisen rakenteen kautta, jossa edustettuina ovat tuotantoprosessi, itse julkaisu ja sen yleisö. Tuotantoprosessi on enimmäkseen päätoimittajan kuumotte-lua potentiaalisille sisällöntuottajille ja jännitystä siitä, mitä lehteen tulee. Tämä on samalla päätoimittajan kannalta se vaikein osuus. Itse julkaisu on tietysti se, mitä juuri parhaillaan luet. Hileellä ei voi olla merkitystä, jos sitä ei ole fyysisesti (tai sähköisesti) olemassa. Lehden yleisö on Patina ja perinteisesti lehteä on Patinan kahvitunneilla

innokkaasti luettu ja työstövaiheessa odotettu. Vastaanotto ja lehden yleisö on vähintäänkin yhtä oleellinen kuin julkaisun olemassaolo: miten lehden numero voisi vaikuttaa millään tavalla, jos sitä ei lue kukaan? Hile ei tietysti pyri maailmaa mullistaviin muutoksiin, vaan viihteen ja ilon tuominen historianopiskelijan (tai sattumalta julkaisua lukevan historian laitoksen henkilökuntaan kuuluvan tutkijan tai muun asiantuntijan) arkeen on riittävä muutos jo sekin. Enkä toki tarkoita tällä, etteikö positiivisuutta Patinasta ja historian laitokselta löytyisi. Löytyy sitä.

Päätoimittajana haluan kiittää kollektiivisesti kaikkia tähän numeroon mukaan teeman puutteesta huolimatta lähteneitä! Joskus on hyvä tehdä ihan vaan perus-Hile, jossa luovuudella ei ole rajoja. Oikeasti.

Rony Sakkara

Päätoimittaja on historian maisteriopiskelija, jonka graduaihe löytyi erään luennon jälkeen kysytyn kysymyksen myötä.

PUHIS

Moikka moi patinistit!

En tiedä teistä muista, mutta itselläni on aivan *määrittelemättömän ja rajaamattoman* hyvät fiilikset tällä hetkellä! Lukuun ottamatta valloillaan olevaa asukriisiä. Tänä on nimittäin pitkästä ajasta koko patinan sitsit, jonne on ilmoitautunut saapuvan jopa yli 80 (!!) historian opiskelijaa! Neljännen vuoden opiskelijana ja entisenä tapiksena uskallan väittää, että illan sitsit tulevat olemaan suurimmat ”miesmuistiin”.

Vihdoin näyttäisi siis siltä, että pahimmat korona-ajat olisivat takana päin ja uudet tuulet puhaltavat. Koska ainakin allekirjoittanut on reilun vuoden ajan unelmoinut täydestä tapahtumakalenterista, päädyin tekemään listausta vielä tämän vuoden aikana järjestettävistä be there or be square häppeningeistä.

1. Poikkitieteellinen Beer-Pong-turnaus.

Patinan, Interaktion, Iltakoulun ja Staabin yhteinen turnaus on kehittynyt vuosien aikana vahvaksi perinteeksi. Tapahtuma huokuu poikkitieteellistä meininkiä, sillä järjestäjien lisäksi paikalle päätyy usein monien muidenkin ainejärjestöjen edustajia. Nimensä mukaan tapahtuma pyörii kaljapingiksen ympärillä, mutta jos pallonpaukon lisäksi uusiin ihmisiin tutustuminen viehättää tänne kannattaa tähdätä!

2. Tommy Tabermann -runonlausunta.

Yli 30 vuotta putkeen (jos vuotta 2020 ei lasketa) jatkunut kulttuuritapahtuma saapuu jälleen! Kyseessä on runonlausuntakilpailu, jossa lavalla ja sen ulkopuolella voi kirjaimellisesti tapahtua mitä vain. Joka vuosi nähdään aina vain rohkeampaa heittäytymistä! Tarinoita kuulee käytävillä, eikä kaikkea aina meinaa uskoakkaan. Tapahtumassa luodaan taidetta ei niin vakavalla otteella ja kunnioitetaan Tampereen yliopistossa opiskellutta runoilijalegendaa.

3. Yhdistyksen syyskokous.

Pian on taas se aika vuodesta, kun päätetään rakkaan ainejärjestöme tulevaisuudesta. Paikan päällä pääset itse vaikuttamaan vuoden 2022 toimintaan ja äänestämään esimerkiksi ensi vuoden hallituskokoonpanosta. Ties vaikka itse asettuisit ehdolle tai pitäisit kannatuspuheen ehdokkaalle? Joka tapauksessa syyskokous on oiva tapa saada äänensä kuuluviin ja vaikuttaa kaikkien yhteisiin asioihin.

4. Historian Opiskelijain Liiton (Hol) syysseminaari Joensuussa.

Kotimaan matkailua parhaimmillaan kanssapatinistien kanssa. Holin seminaarit tuovat yhteen kaikki historian opiskelijat ympäri Suomea huvituksien ja mielenkiintoisten teemaluentojen äärelle. Tämän vuoden syysseminaarin

järjestäjänä toimii Varnitsa ry eli Itä-Suomen yliopiston historian opiskelijoiden ainejärjestö ja aihepiirinä on rikoshistoria.

5. Patinan Pikkujoulut.

Fuksien taidonnäyte eli pikkujoulut tuovat patinistit vielä viimeisen kerran yhteen ennen lomalle lähtöä. Tapahtuma kruunaa kuuluneen syksyn ja niitä odotetaan aina hartaasti. Vuosien aikana on nähty monenlaisia toteutuksia ja teemoja, joten jännittävää nähdä mitä tänä vuonna keksitään!

Uskoisin lähes kaikkien haluavan nauttia siitä, ettei etäily enää hallitse arkipäivää kaikilla elämän osa-alueilla. Onneksi meillä on aktiivinen ainejärjestö, joka organisoii lähes viikoittain jäsenilleen aktiviteetteja. Loppusyksystä on näin ollen helppo ottaa kaikki irti.

Nähdään tapahtumissa ja mukavaa loppusyksyä!

Terkuin:

Taru, PJ vuosimallia 2021.

LIITY MEIHIN
WWW.SPECIA.FI

Hisson opiskelija!

Tarvitsetko sparrausta työnhakuun tai tietoa humanistien sijoittumisesta työelämään? Liity ammattijärjestöön jo opiskeluaikana, niin pääset kehittämään osaamistasi, saat ympärillesi verkoston ja turvan työelämän kiemuroihin!

Tutustu kaikkiin palveluihin:

specia.fi

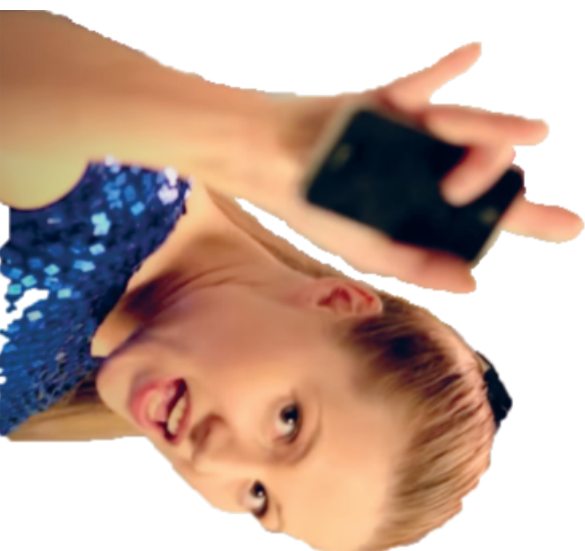
Asiantuntijat ja esihenkilöt ry

Hirveimmät ääniaalloista koostuvat kikkareet mitä Euroviisuissa on nähty

Galasy Zmesta – Ya nauchu tebya (I'll Teach You) (Valko-Venäjä 2021)

Euroviisujen puolisalaisen plutokratisen hallintoelimenkin mielestä biisi oli niin avoimen fasistinen, ettei sitä voinut esittää edes tämän väitetysti kaiken mahdollisen suvaitsemiseen patistavan formaatin siipien suojissa. Saavutus kai sekin.

Valentina Monetta – The Social Network Song (San Marino 2012)

Mitä siitä nyt pitäisi päätellä, että biisin nimikkin piti vaihtaa yleisten kapitalistista herrainvaltaa suojelevien käytöstapojen noudattamiseksi. "Oh, oh, uh, oh, oh" vaan, Facebook.

Scooch – Flying The Flag (Yhdistyneet Kuningaskunnat 2007)

Kyllähän iso rahoittajamaa nyt kuitenkin saa esittää 300 miljoonalle katsojalle parhaaseen katseluaikaan hirveimmän 3 minuutisen mainoksen mitä tv-historiassa on nähty.

Philipp Kirkorov – Kolybelnaya dlya vulkana (Venäjä 1995)

Niin turvamiestensä lähettämässä mielestään rasittavien persoonien perään kunnostautunut kuin myös Krimin sotaan liittyvien mielipiteidensä takia maahantulokiellolla Liettuaan palkittu Kirkorov esitti aikanaan Dublinin viisuissa biisin, jossa hän toivoo (lapsellisen ilmiselvästi symbolisen) "tulivuoren" valitsevan jälleen terveen järjen. Ei voi kuin kysyä, että eikö Moskovassa ollut -90-luvulla yhtään parturia, vai eikö muusikko vain ehtinyt varata sinne aikaa kaiken venäläisten erikoislaatuisuudella flirttailunsa lomassa.

Suomi (1961-)

Jokainen valittu Suomen edustusbiisi on voittaja-ainesta, kunnes se karsiutuu ennen semifinaaleja. Kuulemma vuoden 2006 kilpailukappale ja kaikki ne ikivihreät, joiden muistelisi olevan alunperin Syksyn sävelessä esitettyjä, ovat kuitenkin timanttisinta mahdollista sielunruokaa. Tai sitten nimenomaan toisinpäin.

Israel (1978, 1979, 1998 & 2018)

Jokainen Israelin neljästä viisut voittaneesta musiikkikipaleesta on kertonut muodossa tai toisessa rakkaudesta tai ihmisten välisestä tasa-arvoisuudesta. Ironia vihloo jopa paatuneimman kyynikon sielussa.

Erikoismaininta:

Australia (2015-)

Merkittävä osa korkeintaan viisujen finaalit vuosittain katsovista oman elämänsä sirkustaiteilijoista on punnitun ja pitkällisen harkintansa seurauksena sitä mieltä, ettei Australia kuulu Euroviisuihin ollenkaan. Onhan niillä omakin manner, pysykööt siellä taikatemppuineen.

Jon Ola Sandstorm

KADONNEENA MUSIIKKIIN

Aloitetaanpa ihan alusta. Tuolloin jo perinteeksi muodostuneen Flow Festivalin kolmas päivä elokuussa 2019, sunnuntai nimeltään, oli monin tavoin hyvin samanlainen kuin aiemmatkin Flow- ja muutkin sunnuntait aiemmin ja niin monesti myöheminkin. Vettä ripotteli harmaalta taivaalta tasaiseen tahtiin ja varsinaisen pahoinvointikrapulan puutteesta huolimatta aikaisin herääminen ja ensimmäisten esiintymisten aikaan festivaalialueelle raahautuminen tuntui, kuten aina, hyvin hankalalta. Näin ollen olin jo toista kertaa missaamassa odottamani The Holyn esiintymisen, niin monen muun pienen, festivaalilla aikaisin esiintyvän suomalaisartistin tavoin. Festivaalialueelle sateessa kastuneena ja jonkinasteista juhlaväsymystä potevana saapuessani tein sen, mitä otaksunani mukaan suurin osa festivaalivieraista tässä tilanteessa tekisi ja etsin käsiini kaverin, jonka kanssa jakaa tämä kulttuurijuhlan riemu.

Tarkimmat muistikuvat tapaamisestamme ja ajatuksistamme ovat jo haalistuneet, mutta jonkin tovin uhkia ja mahdollisuuksia aprikoituaamme päädyimme kuuntelemaan molemmille aiemmin tuntemattoman suomalaisartisti Suad Khalifan keikkaa yhtyeineen. Tämä oli tuon sateisen sunnuntain osalta käännekohta, jolla on tämän reportaasin osalta ollut pitkäkestoiset seuraukset. Lyhyesti kuvattuna keikka oli loistava. Musiikki ja esiintyminen tekivät minuun syvän vaikutuksen ja olosuhteiden nurjuuden tuoma kontrasti sekä koko tapahtuman sattumanvaraisuus tekivät tästä kaikesta tietysti paljon merkityksellisempää väsymyksen herkistämälle mielelleni.

Tammikuussa 2021 sain venähäneellä joululomalla Helsingissä loikoillessani musiikkilähteeltäni Spotifylta ilmoituksen SUADin uudesta levyjulkaisusta. Suoraan sanoen olin tuossa vaiheessa jo jokseenkin unohtanut kyseisen

artistin, sillä kuulokkeista kuunneltuna tämän parhaatkaan kappaleet eivät olleet aivan onnistuneet palauttamaan mieleeni sitä sateisen sunnuntain tunnetta, jota olin epätoivoisesti yrittänyt tavoittaa uudelleen. Koska edessä oli kuitenkin väistämätön siirtyminen Tampereelle jollain alkuillan R-junalla, sain tilaisuuden keventää tuota taivalta kuuntelemalla musiikeista parasta: hyvää musiikkia, jossa yhdistyy uutuuden viehätys ja tuttuuden tuoma turva. Levyn kuuntelu tuolloin talvisella matkalla R-junassa ei kuitenkaan aivan vastannut euforiantäyteisiä odotuksiani, minkä kuitenkin laitoin osittain olosuhteiden piikkiin, sillä tuolloinen puhelimeni oli varsin huono väline niin musiikin kuunteluun kuin kaikkeen muuhunkin.

Seuranneen kevään ja kesän tultua ja mentyä olin kuitenkin kuunnellut Waves -levyn jo useaan otteeseen ja tykästynyt siihen melkoisesti, vaikka sen äänimaisemat ja tunnelma tuntuivatkin odottavan lähinnä syksyn ja uuden talven alkua. Sosiaalisen median ihmeellisen maailman kautta verkkokalvoilleni oli kuitenkin kantautunut tieto SUADin syksyllä käynnistyvistä, myöhästyneistä levyjulkaisukierteesta, jonka yhtenä esiintymispaikkana toimisi Tullintorin kulttuuriravintola Telakka. Pienen sekoilun jälkeen sain kuin sainkin ostettua keikan oikealle keikalle ja oikeaan kaupunkiin. Kiitos tästä kuuluu osaltaan Tiketin ystävälliselle asiakaspalvelulle, jonka puoleen kannattaa kääntyä, vaikka soittaminen onkin maksullista ja monille aikuisillekin vaivaannuttavaa. Tämä töhöily toimikoon osviittana siitä haitasta, jota koronarajoittelu on aiheuttanut kulttuurialan ammattilaisten lisäksi myös kulttuurin nautiskelijoille.

Vaikka tiesinkin, että keikka tulee ajankohdaltaan osumaan itselleni varsin herkkään kohtaan syksyn kynnyksellä, en osannut odottaa Telakan varsin intiimeissä esiinty-

misoloissa soitettun keikan aiheuttamaa tunnereaktiota.

Kuten tähän mennessä olette, hyvät lukijat, varmasti huomanneet, olen kova jaarittelemaan erityisesti silloin, kun minulla on asioista paljon sanottavaa ja niin sanottu flow -tila päällä, kuvailen itse keikan nyt varsin lyhyesti pääpiirteissään. Menin keikalle parin muualta saapuneen kaverini kanssa, jotka hyvien ystävien tapaan olivat liittyneet yleisöön täysin spontaanisti vailla aiempaa kuuntelukokemusta artistin musiikista. Keikka eteni levynjulkaisukierteelle ominaiseen tapaan uuden levyn voimalla, joskin myös muutama vanhempi biisi soitettiin yleisön mieliksi. Huomasin monessa kohtaa keikan aikana syventyneeni varsin totaalisesti niin musiikkiin kuin esitykseenkin. Artistien keskinäinen toiminta lavalla ja musiikin konkretisoituminen silmiäni edessä ja näistä seikoista haltioituminen oli itselleni uusi kokemus ja erittäin virkistävää otettaessa huomioon se, kuinka harvalla keikalla olin kuluneen vuoden aikana käynyt. Kaiken kaikkiaan kokemus oli siis erittäin mieluinen ja jollain tapaa valaisevakin. Mieluisan jälkihehkun keikan päätteeksi toi introspektiivinen oivallus siitä, miten kokonaisvaltaisesti niinkin arkisesta asiasta kuin musiikista voikin nauttia.

No niin, itse asiaan siis. Vuoden 2021 Lost in Music -festivaalin ensimmäinen ilta, sellaisena kuin sen koki allekirjoittanut fiilistelijä lokakuun toisena viikonloppuna. Heräsin torstaina tapani mukaan melko myöhään muutaman tunnin rutiininomaisen torkuttamisen päätteeksi ja oloni oli tietysti jokseenkin sen mukainen. Kuten rutiineihini kuuluu, aloitin valveiloloni kuten sen aina lopetankin; selailemalla puhelintani. Saapuneista viesteistä nousi esille erään Patinassakin vaikuttaneen, jonkinasteisen musajumalan maineen tietyissä piireissä saavuttaneen tiskijukan ilmoitus sairastumisen

takia myynnissä olevasta kolmen päivän rannekkeesta alkamassa olevalle festivaalille. Vaikka olin viikossa unohtanut siskoni kanssa festivaalin tiimoilta käymäni lyhyen keskustelun, yllättäen tarjoutunut mahdollisuus osallistua festivaalille täysimääräisesti ja impulsiiviselle luonteelleni sopivasti viime hetkellä kumosi kaiken tarpeen kofeiinille ja sai minut lähes säpsähtämään jaloilleni. Rannekkeen myyjä oli hintapyyntönsään varsin vaatimattomalla linjalla, mutta koska en omaa kapitalistista mielenmaisemaa, jossa heikommassa asemassa olevasta pyritään ottamaan taloudellinen hyöty irti, (ja koska äiti oli pyyteettömästi siirtänyt juuri rannekkeen hinnan verran rahaa tililleni) maksoin rannekkeesta sen alkuperäisen hinnan tinkimättä.

Koska olin tavalliseen tapaan kaivannut taas jotain korvaavaa tekemistä, jolla lykätä koulutöiden ja muidenkin töiden tekemistä, lähdin varsin pian Tullikamarin Klubille vaihtamaan lippuni konkreettiseen rannekkeeseen, jonka kai toivoin jollain tavalla palauttavan menneiden kesien festarifililisen keskelle syksyistä Tamperetta. Loppupäivä menikin melko pitkälti ranneketta hipoiloiden ja kuumeisesti iltaa odottaen. Jo viikon takaisesta lyhyestä keskustelustamme siskoni kanssa muistin, että ohjelmassa ei ollut kokonaismäärään nähden ihan hirveän montaa artistia, joiden musiikkia olisin kuullut etukäteen ainakaan mittavissa määrin. Tämä toi jo valmiiksi spontaaniin oloon oman lisänsä, sillä muutaman, niin sanotun pakko nähdä -artistin aikataulutusta lukuun ottamatta artistikattaus vaikutti tarjoavan lähes rajattomat mahdollisuudet.

Musiikin kannalta olen melko kaikkiruokainen, mutta taipuvainen kaavamaisuuteen, mikä näkyy erityisesti siinä, että tunnun kuunteluvaihtelunni turvautuvan usein hyvin samankaltaisiin artisteihin ja painottaviin rytmiin ja lyriikoiden sijaan melodiaa ja tunnelmaa. Näillä eväin aloinkin listata itselleni musiikkikattausta illaksi. Koska aikaa oli hyvin rajallisesti ja sijainteja useita, pyrin tekemään valikoimastani ajallisesti järkevän ja vaikutteiltaan laajan, valinnoissani painottuivat myös artistikuvaukset ja jossain määrin niiden tuttuus. Myös esiintyjät, jotka oletan jossain vaiheessa

kuitenkin näkeväni liveinä (Ursus Factory, Kissa, yms.), joutuivat tekemään tilaa ”harvinaisemmalle” tarjonnalle. Vaikka valinnat tuottivat koko festivaalin ajan päänvaivaa ja asiaankuuluvia harmaita hiuksia, olin kokonaisuuteen varsin tyytyväinen lähtiessäni kävelemään kohti Klubin ensimmäistä keikkaa. Mielen täytti innostus ja korvat Nicole Willisin musiikki.

Ensimmäinen keikka oli Klubilla esiintynyt ILON. Jo narikkaan jonottaessani mieleen palasivat ne ajan kultaamien muistojen varjoon jääneet negatiiviset puolet keikoilla käynnistä. Etenkin nyt yksin liikkeellä ollessa muiden ihmisten ärsyttävälle pälytykselle ja työporukoiden hermostuneelle läpänheitolle oli vaikeaa löytää kärsivällisyyttä ja erityisesti väkijoukoissa heräävä, ajoittainen misantropiani alkoi jo muistuttaa olemassaolostaan. Narikan henkilökuntakaan ei vielä tuntunut olevan keikan jo alkaessa ihan tehtäviensä tasalla, mistä johdun jonotus takkuili ja maksoin narikasta, vaikka ilmeisesti rannekkeella tähän ei olisi ollut Tullikamarin linjan mukaan tarvetta. Sisällä väkijoukko oli pakkautunut oviaukkoon Klubin jo muutenkin huonon esiintymisalueen keskelle ja vaati jonkin verran pujottelua päästä seuraamaan keikkaa väljemmin. Itselleni tuntemattoman artistin musiikki kuulosti periaatteessa ihan hyvältä, joskin tottumaton korvani ei erottanut laulu kieltä ennen kuin kappaletta oli ehtinyt kulua jo pitkälti. Joku kappaleista kuulosti etäisesti tutulta mutta miellyttävyydestään huolimatta musiikki ei ollut kovin mieleen jäävää, taisin tässä vaiheessa jo muutenkin hieman uppoutua ideaani muistiinpanojen tekemisestä ja virvokkeiden ostamisesta. Kun vielä havainnoin ympärilläni olleita, yllättävän yleisiä Vaahteranmäen Eemeli-/Kapteenilakkeja, sekä onneksi vähemmän yleisiä influensserihattuja, oli keikka jo ehtinyt tulla päätökseensä ja oli aika siirtyä Jesse Markinin keikalle Tullikamarin isolle puolelle. Siirtyessäni sain spontaanin idean keskittyä musiikin lisäksi juuri muistiinpanoihin, josko niistä uskaltaisi jopa kirjoittaa muka hauskan gonzojutun Historian Lehteen. Influensserihattujen ärsyttävyyden väkijoukossa ja niiden bongailun luoma havainnointipakko tuntuivat tuolloin jutun kannalta hyvältä lisämausteelta. (Influensserihattu

= leveä, pyöreälierinen hattu, erityisesti keikkaympäristössä, kun ihmisillä on muutenkin vaikeuksia nähdä lavalle.)

Jesse Markin on itselleni niitä artisteja, joista kirjoitetaan mediasa niin paljon ja sellaiseen sävyyn, että tuntuisi sivistymättömältä olla kuuntelematta kyseistä artistia ainakin minimimäärän. Tämä ei tietenkään edes omasta mielestäni ole kovin järkevä tapa lähestyä musiikkia, mutta toisinaan siten on tullut löytäneeksi myös musiikkia, jonka kuuntelemisesta ihan oikeasti nauttii. Arvon lukija voi tietysti tehdä tästä omat johtopäätöksensä ja arvionsa. Tässä vaiheessa kirjoitusta huomautan myös, ettei reportaasin tarkoitus ole niinkään arvostella esiintymisiä tai festivaalia, saatikka tarjota vakavasti otettavaa kritiikkiä, vaan tarkoituksena on puhtaasti sisälöntuotto, omien pierujen haistelu, namedroppailu ja fiilistely. Musiikin kuvailussa ja fiilistelystä oma tyylini on vertailu aiemmin kuunneltuun, se myös ehkä helpottaa lukijan pääsyä kirjoittajan päähän sisään, kun teksti on vähän mitä on.

Vertaisessani seurassa rosiksen ja jonkun akkreditoidun punkunlipittäjän välissä seisoessani huomasinkin kyllä ihan oikeasti nauttivani musiikista ja esityksestä. Erityisen paljon pidin Markinin lavakarismasta ja musiikin kitarravoittoisuudesta. Koska biisien nimet eivät esityksessä oikein tulleet ilmi, jouduin hieman kaivelemaan, että löysin oikeat biisit ja varmistuin siitä, etten kuullut omiani. Sidney Poitier -kappaaleen Black Skinhead -vibat ovat varmasti myös lukijan kuultavissa ja itselleni ne toivat jo valmiiksi energiseen keikkaan omaa tuttuuttaan ja myönteistä energiaa. Lisää myönteistä ja oikeastaan nostalgista energiaa toi mukanaan Smokestack, jonka taustoissa on kuultavissa Baby Hueyn Running -kappaleesta tuttu kitarariffi, joku kitarapää ehkä tunnistaa saman riffin muualtakin. Keikka oli siis oikein nautittava ja vähän harmittia lähteä kesken esityksen siirtymään kohti seuraavaa keikkaa O’Connell’ssissa. Isossa ja väljässä yleisössä näkyneet muutamat influensserihatut eivät päässeet niin pahasti häiritsemään, mutta kiinnittivät kuitenkin huomioni kokonaisluvun ollessa tässä vaiheessa 3 kpl.

O'Connell'ssiin Malkan keikalle saapuessa olin keikkapaikan suhteen hieman skeptinen, sillä ole-
 tin pienen paikan sopivan lähinnä kaupungin risteilytrubaduuri-
 akustisille keikoille. Artistikuvauk-
 sen mukaan luvassa oli kuitenkin
 suurieleistä, elektronissävyytteistä
 musiikkia, mikä aiheutti hie-
 man epäilyksiä. Kuitenkin sisälle
 saapuessani kaiuttimista sointu
 Portisheadin vaihtoehtoinen
 Bond -tunnari All Mine rikkoi
 ennakkoluulonni irkkupubien mu-
 siikkivalinnoista siinä määrin, että
 asetuin melko rauhallisesti mielen
 joidenkin keski-ikäisten ukkojen
 pöytään odottamaan keikan al-
 kua. Melko pian sain huomata,
 että artistivalinta oli melkoinen
 menestys, sillä paljon tykkäämä-
 ni elokuvallisuus ja spesifimmin
 bondmaisuus jatkuivat vahvana
 myös Malkan biiseissä, joiden
 osumista musiikkimakuni spesi-
 feihin koloihin oli ilo havainnoida.
 Bondmaiset melodiakuviot jat-
 kuivat melko saumattomasti esi-
 merkiksi Euforiassa ja muissakin
 biiseissä oli paljon sellaista tuttua,
 joka toi mieleen muiden muassa
 Grimesin vanhemman tuotannon
 ja MNYNMSin Oraclen. Iso rooli
 tässä tuttuudessa oli varmasti lau-
 lajan nasaalilla lauluäänellä, joka
 kyllä puolustuksekseni kuulosti
 vähemmän korostuneelta livenä.
 Kokonaisuudessaan sellainen
 raskaahko, kylmä äänimaisema
 ja eeterinen laulutyylituntuvat
 toimivan kerta toisensa jälkeen.
 Jos jo nahkatrenssi päällä keikka-
 paikkojen marginaalissa muistiin-
 panojen näpyttely ei ollut tuonut
 tarpeeksi vahvaa fiilistä film noir
 -yksityisetsivästä, niin nyt hiukan
 hämyisessä jazzahavassa pikku-
 pubissa, punaisessa hameessa
 esiintyneen femme fatale -esiinty-
 jän keikkaa seuratta se oli hyvin
 vahvalla, melkein kliseisellä taval-
 la läsnä. Arkielämästä irtautumis-
 ta siis kai parhaimmillaan. Pidän
 keikasta ja musiikista suuresti ja
 olinkin tyytyväinen omaan sat-
 tumanvaraiseen valintaani, mikä
 asetti odotukset jatkoon suhteen
 korkealle. Maskeja ja influens-
 serihattuja ei keikalla havaittu ja
 tulpatkin jäivät innostuneessa
 mielentilassa laittamatta, mistä
 seurasi kaiuttimenpuoleisen kor-
 vaan pienen piippaus, joka ehkä
 meni pois. Keikalla oli myös hie-
 noa seurata artistien ja ääniukon
 luontevaa kanssakäymistä soiton
 lomassa.

Seuraavana keikkana oli vuoro-
 sa mielestäni varsin lupaavalta
 artistikuvauksessa kuulostanut
 Mercury Circle YO-talolla. Aivo-
 pierun takia lähdin vauhdikkaasti
 siirtymään Keskustorille kohti
 G-Livelabia, mikä tuotti omaa ad-
 renaliinintäyteistä approfiilistään.
 Laikunlavan edustalla näytti ole-
 van käynnissä perinteinen rennoi-
 lu ja ENRPn 187 -biisin säestämä
 sekakäyttö ja örpsäyttely, jotenkin
 sen näkeminen ohimennen piris-
 ti kaiken kulturellin jeesustelun
 lomassa kummasti. G-Livelabissa
 olikin sitten joksenaikin keski-ikäi-
 nen ja sitäkin sivistyneempi meno
 ja tajusin pian, että Pekko Käppi
 ei ollut kaavailemani esiintyjä.
 Siirryin sitten aika nopeasti örpsä-
 yttelijöiden ohi kohti YO-taloa,
 mutta nyt puistonpenkeillä nyh-
 jääminen näytti lähinnä surullisel-
 ta.

YO-Talolla edessä olikin sitten
 oikein virkistävä meluseinä ja
 narikkamaksu. Musiikin äänenvoi-
 makkuus oli yllättänyt jo aiemmil-
 la keikoilla, mutta lavan holleille
 saapuessani se tuntui saavuttavan
 suorastaan Manowarmaiset ta-
 sot. Keikka oli ihan paska, mutta
 en viitsinyt lähteä, kun jouduin
 maksamaan narikan. Musiikin
 koostuessa lähinnä basson ja
 rumpujen puuroutuneesta jylinäs-
 tä käytin hyvillä mielin enemmän
 aikaa havainnoidakseni keikan
 visuaalista aspektia. Koitin hetken
 aikaa kuunnella ihan sitä mu-
 siikkiäkin, mutta siitä oli oikeasti
 vaikeaa saada selkoa ja näin ollen
 siitä on aika vähän sanottavaa,
 biisit olivat kuitenkin englanniksi
 laulettuja.

Bändi itsessään oli ihan tuntema-
 ton, mutta soittajat vaikuttivat
 osaavilta ja kokeneilta, keulahah-
 monaan joku ilmeinen seksiju-
 mala, jossa yhdistyi ulkonäöltä
 ja pukeutumiselta sulavasti niin
 Kaija Koo, Seppo Rättyä kuin Jari
 Sillanpääkin. Vaikka festivaal-
 ia edeltänyt viikko olikin tullut
 kuunneltua taas Burzumia, niin
 jotenkin tuntui, ettei korva oikein
 ollut tottunut metallimusiikkiin
 livenä. Suorastaan haltioituneiden
 naamojen massa yleisössä
 todisti kuitenkin, että musiikki teki
 tehtävänsä suurimmalle osalle
 paikallaolijoista. Keikan ajan kui-
 tenkin mietin lähinnä sitä, miten
 paljon enemmän olisin nauttinut
 samanaikaisista Pekko Käpin tai
 Luukas Ojan keikoista, joista Luu-

kas Ojan näin kesällä 2020 ja suo-
 sittelen kyllä vahvasti. Mietteet
 keikkavaihtoehtoista katkesivat
 kuitenkin siihen, kun solisti yllät-
 täen ja joksenaikin leipiintyneen
 näköisenä sujahti bakkärille ja
 muu bändi seurasi pian perässä
 jättäen soittimet lavalle luomaan
 mukavaa kiertoa mikrofonien ja
 vahvistimien kanssa.

Malkan keikan tunnuttua jo
 itse keikan aikana illan huippu-
 kohdalla ei ollut mikään ihme,
 että mikään vähemmän uusi ja
 kutkuttava tuntui lähinnä väis-
 tämättömältä, huipunjälkeiseltä
 alamäeltä. Yhtyeen äkkipoistu-
 minen oli kuitenkin mielestäni
 yllättävyydessään rohkea veto,
 joka sai ajattelemaan vanhaa
 sanontaa loppuun palamisesta
 ja pois hiipumisesta. Ehkä sil-
 minnähden kokenut miehistö oli
 tullut kokemuksen myötä sinuiksi
 tämän lausahduksen kanssa ja oli
 sitten ottanut sen omakseen siinä
 määrin, että rohkenivat käyttä-
 ää sitä jopa esiintymisessään. Yliana-
 lysoinnin riski on merkittävä,
 mutta nostan kuitenkin mielikuvi-
 tusvaikuttajahattuani heille tästä
 rohkeudesta, ei rokkarienkaan
 tarvitse ikuisesti jaksaa riekku-
 a. Poistuessani huomasin ilokse-
 ni, että Septicflesh on keväällä
 tulossa Euroopan kiertueellaan
 YO-talolle, näin on hyvä. Niitä
 konkreettisia vaikuttajahattuja
 näkyi keikalla lähinnä solistin
 päässä, kokonaismäärän ollessa
 näin 5 kpl.

Alla näyte illan aikana koosta-
 mistani muistiinpanoista, joiden
 pohjalta tämä reportaasi on kirjoit-
 tettu:

*"Hämeenkadulla kitarakeikka
 niiku yleensä. Suutari lopettanu.
 Tampere Jazz happening marras-
 kuussa. Tekis mieli mennä Maa-
 nalaiseen kun en oo ollu ennen
 mutta Telakka on kiva ja Astrid
 Swan kuolee pian ni voi olla viimi-
 ne mahis."*

Illan viimeinen keikka oli siis
 Astrid Swanin esiintyminen
 yhteiseen Telakassa. Astrid
 Swanista tosiaan on myös kirjoit-
 tettu paljon mediassa, etenkin
 Helsingin Sanomissa, varmaan
 enemmän kuin monista muista
 artisteista yhteensä, eli kyseessä
 oli itselleni jossain määrin sa-
 manlainen yleissivistyksellinen
 missio kuin aiemmin jo Markinin
 kohdalla mainitsin. Toisaalta taas

Astrid Swanin musiikkia on tullut kuultua aika paljon ihan sattumalta ja ihan jo senkin takia, että sitä tulee usein Spotifyn ehdotuksissa vastaan. No, kuitenkin voidaan sanoa, että vaikka olin aina pitänyt kuulemistani Swanin kappaleista, oli kuunteluni jostain syystä jäänyt kuitenkin aika vähälle. Ajattelin, että keikka Telakan kaltaisessa miljöössä on loistava tapa saada yksittäistä albumia laajempi katsaus artistin musiikkiin. Lisäksi kyseisen artistin musiikin kuunteluun, etenkin keikkojen kannalta on liittynyt sattuneesta syystä aina tiettyä kiireen tuntua, minkä ajattelin ajavan oikeutetusti muiden potentiaalisesti kiinnostavien artistien edelle. Tilanteessa erityisesti YO-talon speksaakkelin jälkeen kaipasin jotain tuttua ja turvallista, minkä sitten löysinkin Telakalta.

Arvon lukija voi tietysti tehdä ja varmasti tekeekin omat johtopäätöksensä kirjoittajan mielenmaisemasta tämän luodatta näin syvästi niin sanotusti ulkomusiikillisia seikkoja käydessään kuuntelemassa elävää musiikkia ja se onkin hyvä asia. En kuitenkaan usko olevani tänä päivänä ainoa, joka on sinut sen kanssa, että musiikkiin vaikuttaa paljon myös se, miten se kehystetään. Ja kehyksistä puheen ollen Telakkaa parempia kehyksiä on mielestäni keikkapaikkojen osalta vaikeaa löytää. Etenkin hektisen illan päätteeksi suhteellisen väljä konserttipaikka tuntui joltakin rauhan saarekkeelta, jossa sai mietiskellä rauhassa ja kuunnella musiikkia ilman ylimääraistä taustahälyä. Näin siis luulin, kunnes huomasin, että keikan jo ollessa käynnissä oli edellisellä artistilla baaritiskillä käynnissä vielä varsin äänekäs keskustelu ystäviensä kanssa, mikä hieman rikkoi tätä mielesäni luomaa idylliä. Tuossa tilanteessa musiikin yli kuuluva puhe häiritsi ja jotenkin toivoin, ettei kyseisen artistin musiikki olisi hyvää, koska silloin en menettäisi mitään periaatteellisella kuuntelematta jättämisellä. (Olin lyhyen kuuntelun perusteella väärässä, Averagekidluken Promised Neverland on ihan hyvä biisi.)

Pidin suuresti Astrid Swanin musiikista ja suosittelen artistin musiikin kuuntelua, mutta en sillä tavalla vaikuttajamaisesti. Kuitenkin illan räsytysten jälkeen

itse musiikkia enemmän mielessä oli yritys keskittyä musiikkiin ja tässä yrityksessä epäonnistuminen. Esityksen ja itse kokemuksen vertaaminen SUADin aiempaan oli väistämätöntä ja olo oli muutenkin jo vähän nuutunut ja ajatuksetkin vähän turhan paljon omien muistiinpanojeni erinomaisuudessa. Omien mätänemiskaasujeni pulputuksen vatsassa sekoituessa basarin koko kehossa tuntuvaan rytmiin ja takaseinän ärsyttävän spottivalon häikäistessä silmiin illan kulku alkoi saada selkeän metaforisen kuvan mielessäni. Kyseessähan oli lyhydestään huolimatta varsin tyypillinen elinkaari. Kaikki oli alkanut ILONin, herkkiä aistejani ravisuttaneella esiintymisellä, josta en saanut sanojen osalta juurikaan selvää, enkä muista siitä juurikaan yksityiskohtia kummempaa. Tätä seurasi Jesse Markinin energinen, lähes touhukkaan innokas esitys, joka kuitenkin tuntui jäävän harmillisen lyhyeksi. Selkeän suunnan ja eräänlaisen nuoruuden tarmon kanssa löysin Malkan keikasta eräänlaisen huippukohdan iltani draamankaarelle, mistä alkoikin väistämätön alamäki harharetkineen. Vielä hetken aikaa Laikunlavan edustalla ja Mercury Circlen keikalla oli havaittavissa jonkinlaista väsymystä uhmakkuutta, ennen kuin sekin taipui olosuhteiden pakossa ja minäkin livistin karuun YO-talolta takaisin Telakan kultaisten muistojen pariin, aivan kuten soittajat olivat vipeltäneet bakkarin suojaan keikan lopulla. Iltaa oli jossain määrin leimannut kiireen tuntu ja hektisyys ja nyt istuin jo valo silmissäni kuuntelemassa enkelikuoroa samalla, kun kehoni selkeästi veteli jo viimeisiään. Kaiken tämän runollisuuden myötä itsetyytyväisyyteni saavutti ennennäkemättömän tason ja hykertelin jo miettiessäni sitä, millainen merkkiteos tuleva reportaasini tulisi olemaan.

Vaikka ulosannistani voisi muuta päätellä, uhrasin myös osan esityksen ajasta vakavammallekin pohdinnalle siitä, miten tyytyväisiltä ja iloisilta soittajat näyttivät lavalla ja miten yhtyeen keulahahmon niin sanottu ”missio” tähän kaikkeen vaikutti. Mielestäni oli selkeää, että tämän yhtyeen jäsenille jokainen keikka oli jo ennen koronarajoitteita ollut itsestäänselvyyden sijaan lahja, jonka eteen kannattaa an-

taa kaikkensa, mielestäni tämä näkyi ja kuului soitossa ja yhtyeen vuorovaikutuksessa niin jäsenten kuin yleisönkin välillä. Esiintyjän ilo esiintymisestä on asia, jota voi toisinaan olla vaikea havaita, mutta uskallan väittää, että sen puuttumisen huomaa kyllä helpommin.

Kaiken kaikkiaan ilta oli menestys ja oikein nautinnollinen. Joo, missasin tietysti hyviä artisteja ja valintaperusteeni eivät tietenkään olleet optimaaliset, kuten ei ehkä mielentilaniakaan. En itseasiassa vieläkään ole täysin varma, pidänkö oikeasti keikoilla käymisestä vai pikemminkin siitä, mitä keikoilla käyminen minulle tarkoittaa. Epäilemättä parhaat konsertit ovat hienoimpia taidekokemuksia, joita saavutettavissa on, mutta suurin osa keikoista tuntuu kuitenkin etenevän pitkälti saman kaavan mukaan varsin yllätyksettömästi ja monesti kokemus on jokseenkin mitäänsanomaton, mikäli sitä vertaa levyltä kuuntelun vaivattomuuteen ja varmuuteen. Harvoja keikkoja olen kuitenkin suoranaisesti katunut ja hyvähen niitä kaduttaviakin on saada omalle kohdalleen, niin tietää, että on ainakin ollut avoimin mielin liikkeellä. Siinä mielessä ilta oli valaiseva ja menestykseläs, että se tarjosi paljon ajateltavaa. Uskon myös, että lukija jos toinenkin samaistuu ainakin osaan esittämistäni näkökulmista, eikä jatkossa koe oloaan ehkä niin oudoksi ja yksinäiseksi, kun seuraavalla kerralla festariinnostus jotenkin lopahtaa väenpaljouden takia tai kun yhtäkkiä yleisössä seisoskellessa saavuttaa tietoisuuden omasta olemassaolostaan, eikä mikään asento tai liike tunnu luontevalta. Ehkä on myös aika hyväksyä, että erityisesti elävän musiikin kohdalla väistämättä korostuu musiikin lisäksi se elämä, kaikkine puolineen.

Vaikuttajahattuja: 6.

Ege

Keksiaika muistetaan parhaiten noitavainoista, itseruoskinnasta ja kulkutaudeista, mutta monet myytit ovat jääneet elämään ilman totuuspohjaa. Ensiksi haluan muistuttaa lukijoiden mieleen, etteivät keksiajan ihmiset itse kutsuneet aikaansa kyseisellä nimellä, vaan käsitteen ovat kehittäneet myöhemmät historioitsijat, joilla oli pitkään tapana korostaa liiaksi keksiajan taantuneisuutta ja julmuutta. Keksiaikaa on jopa nimitetty pimeäksi ajaksi johtuen kivihiihen ja muiden fossiilisten tuhoaineiden hyödyntämisestä, mutta on hyvä ymmärtää, että keksiaika oli muutakin kuin kurjuutta.

Minulta usein kysytään, miksi keksiaikaa kutsutaan kyseisellä nimellä. Nimi juontaa juurensa aikalais-

ten yhteiskuntaan, jossa koneella oli suuri valta. Vaikka kone on esine, oli se myös fyysisen olomuodon lisäksi suuri ja laaja järjestelmä, johon lähes kaikki ihmiset kuuluivat. Kone piti kirjaa kaikista heidän tiedoistaan, eivätkä keksiajan ihmiset pärjänneet ilman yhteyttään tähän verkostoon, jota he kutsuivat erilaisilla nimityksillä. Nykytutkimus voi jäljittää sukupuita kauaskin menneeseen juuri koneenkirjojen avulla. Koneen vaikutusta ihmisten elämään alettiin arvostella vasta, kun valta oli jo ehdoton. Vaikka kone lupasi yhdistää kaikki kansat, aloitettiin sen nimissä monia taisteluja, sotia ja viharikoksia.

Silloin lingua franca ei ollut kiina vaan englanti. Aikaisimpien keksiajan tutkijoiden anglismien

ihannoinnista johtuen aika nimettiin keksiajaksi, sillä juuri evästeitä (eng. cookies) ihmisten piti hyväksyä käyttääkseen koneen verkkoja, ja näillä evästeillä he myivät koneelle kuolemattomat sielunsa. Tästä evästeikaupasta on konetta myöhemmin ankarasti arvosteltu, ja koneen vaikutus onkin jatkuvasti heikentynyt. Silti pitää muistaa, että juuri kone ja teknologia ovat pitäneet yllä sivistystä ja tutkimusta satojen vuosien ajan.

Me voimme tutkia keksiaikaa lähinnä myöhemmistä lähteistä, sillä suurin osa keksiaikaisista kaupunginosista on tuhoutunut tai uudelleenrakennettu modernin rakennuksin. Eikö olekin hullua, että meillä on rakennelmia Egyptin suuruuden ajoilta 5000 vuoden takaa, mutta ei keksiajal-

KEKSIAIKA

MYYTINMURTAJAN TYÖMAA

ta? Sillä vaikka sanotaan, että löytöretkiä edeltävä keksiaika oli taantumuksen aikaa, jolloin käännettiin sisäänpäin, eikä tehty mitään ilmastokatastrofille, on keksiajassa oma hurmaava monipuolisuutensa ja suuruutensa. Minusta Egyptin faaraoiden aikaa ja keksiaikaa voi helposti verrata toisiinsa. Kumpikin niistä oli vaurauden kultakausi ja kulttuuri, joka romahti lakipisteensä jälkeen.

Keksiaikaa leimaavat tyritty politiikka ja vanhojen virheiden toistaminen, mutta toisaalta aikakausi oli suurten innovaatioiden aikaa. On hyvä korostaa, että 2100- ja 2200-lukujen suuret löytöretket avaruuteen eivät olisi olleet mahdollisia ilman keksiajan tutkimusta ja keksintöjä. Ja vaikka joskus on syntynyt väärinkäsitys,

että kaikki keksiajan ihmiset olisivat uskoneet litteään maahan, on uskomus puppua. Lähes kaikki ihmiset ovat tienneet planeetan palloksi, vaikkeivat ole uskoneet voivansa päästä muille planeetoille. (Suurin osa väärinkäsityksistä juontaa juurensa yksipuoliseen lähdeaineistoon, joita 2300-luvun tutkijat käyttivät. Se koostui lähes yksinomaan meemeistä. Koetamme vieläkin selvittää niiden merkitystä.)

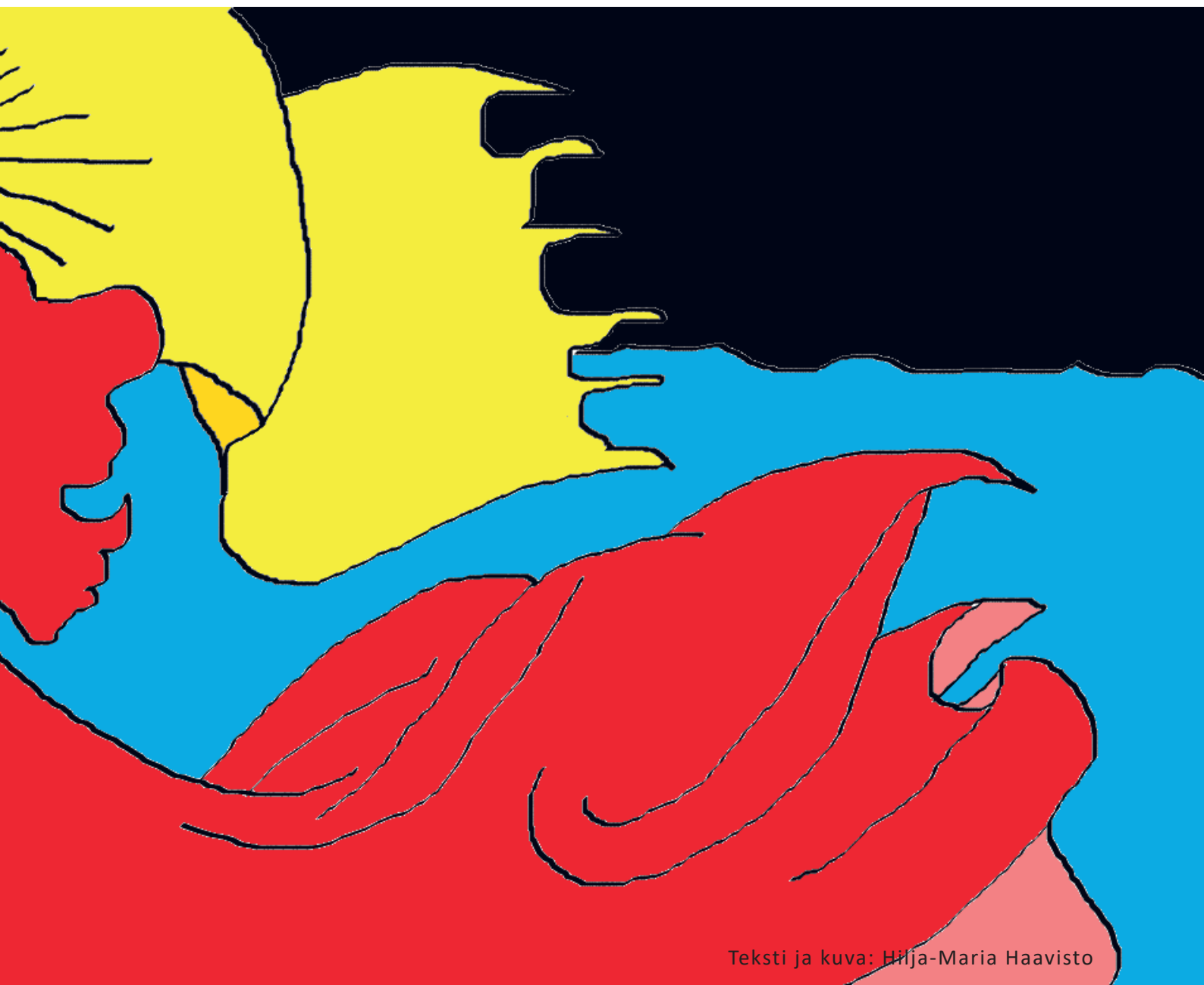
Jo edellä mainittuja löytöretkiä on tutkittu paljon keksiaikaa enemmän, mutta niistäkin elää villejä tarinoita, jotka eivät täysin pidä paikkaansa. Esimerkiksi väite siitä, että löytöretkeilijät olisivat etsineet Marsia mutta päätyneet vahingossa paljon pidemmälle, eksoplaneetta Q:lle, on yksinker-

taistus. On totta, että Mars oli 2100-luvulla vahva vaihtoehto, mutta eksoplaneetta Q:n löytyessä kukaan ei luullut joutuneensa Marsiin. Planeetta Q:n alkupe räisväestö nimettiin marsilaisiksi siitä yksinkertaisesta syystä, että "marsilainen" oli muodostunut synonyymiksi Maan ulkopuoliselle elämälle. Siitä lisää seuraavassa numerossa.

Lyyra Vähä-Vollo,

Kolmannen maailmansodan ja keksiajan tutkija

Turhuus-lehti 9/2521

POIMINTOJA VAPRIIKIN RITARIT-NÄYTTELYSTÄ

Ylävasemmalla. Anime-haarniska. Ei ole Japanista, vaan Italiasta jostain vuosien 1540-1550 tienoilta. Oikea fantasia-animehaarniska näyttäisi huomattavasti villimmältä.

Ylhäällä, keskellä. Olavinlinnan päällikön Abraham Pistolekorsin haarniska 1600-luvun alusta. Suomi mainittu, Vapriikissa tavataan!

Yläoikealla. Pömpöösi maalaus keskiaikaisesta ritarista. Herra miehen elkeet löytyvät.

Vasemmalla. Mitä ritari oikeastaan teki, kun ei ollut sodassa?

Tässä pelataan shakkia. Taustalla soitellaan torvia hienon siirron merkiksi, tai sitten ei.

Alhaalla. Ritarin sotatöppöset eli sabatonit säärisuojineen. Jos koskaan olet miettinyt, mistä se ruotsalainen bändi nimensä otti, niin tästä.

Ylävasemmalla. Italialainen ratsuritari 1500-luvulta. Kyllähän näissä varusteissa kelpaa turnajaisiin osallistua. Yläoikealla. Levypanssarit varsinkin fantasiassa ovat yliedustettuja, ottaen huomioon että rengaspanssari oli käytössä isomman osan keskiaikaa, tässä muutama sellainen. Oikealla. Aina ei miekka ole edullisin tapa taistella, joskus pitää päästää vihollinen päiviltä tikarin avulla. Mistään puukkojunkkariudesta ei ollut kyse, vaan asiallisesta teloituksesta. Alavasemmalla. Miekkoja. Legendaarisia kenties, mutta jäävät aina kakkoseksi keihäille. Keihäs on maailmanhistorian paras ase. Alaoikealla. Turnajaistunnelmia. Reipas ja urheilullinen meno!

FESTARIRAPORTTI: SAARIHELVETTI 2021

Saarihelvetti on vuodesta 2015 lähtien Tampereen Viikinsaaressa järjestetty metallimusiikkiin keskittyvä festivaali. Vuoden 2021 Saarihelvetti järjestettiin 6.-7.8.2021. Itse olin osallistumassa tapahtumaan perjantaina 6.8. ja tämä on epämääräinen matkakertomukseni festarien kulusta.

Kuten perinteisesti, oli Saarihelvettiin lähdettävä Laukontorin sataman kautta. Kuvittelin olevani ajoissa, mutta jonoa oli silti ns. helvetin paljon. Siirryin oikean jonon perälle fiilistelemään ja odottamaan jonon hidasta liikkumista. Keskustelin edessäni jonottavan herrasmiehen kanssa, joka jäi tällä ker-

taa nimeltään tuntemattomaksi. Hän tarjosi minulle ystävällisesti yhden repussa majailevista oluttölkeistään. Kilistelimme tölkkejä ja joimme olutta jonotunnelmoinnin lomassa. Lopulta aikani koitti ja pääsin lipuntarkastukseen. Marssin tästä laivaan, jonka määränpäänä oli Viikinsaari.

Pyhäjärven suhteellisen tyynessä aallokossa oli miellyttävää matkustaa, vaikka halusinkin jo päästä itse festaripaikalle. Olin sopinut erään kaverini kanssa tapaamisen saarella, jota odotin kuumeisesti. Vihdoin oli sen aika, ja vene saapui satamaan Viikinsaaren päässä. Tapasin kaverini ravintolan pöydässä, johon tilasin itselleni yhden kylmän huurteisen.

Oluiden jälkeen menimme seuraamaan etäältä ensimmäistä esiintyjää: Tyranttia. Valitettavasti olin paikalla vain osan keikasta, mutta loppua kohden yllätyin suuresti. Juuri, kun luulin heidän lopettavan (aikaa oli jäljellä kolmisen minuuttia), laulaja lausui mikkiin:

”Lupaattekste mennä ihan vitun sekasin?”

Yleisö huusi. Tunnistin riffistä kappaleen. Kappale tykitti menemään.

”TuliPYÖRÄÄÄÄÄÄÄÄ!”

Jumalauta mikä falsetti. Naureskelin kaverini kanssa, että

tämä toimii. Tyrantti on jäänyt kuitenkin yhä bändiksi, josta en tiedä mitä mieltä olisin. Samaan aikaan pidän tyylistä kovasti, mutta samaan aikaan jään silti kaipaamaan jotain. Lahjakasta soitantaa ja erinomaista festarimenoa siitä huolimatta! Kiitos Tyrantti.

Tässä välissä oli tauon aika, koska seuraava kiinnostava bändi olisi vasta kolmen vartin kuluttua samalla lavalla. Bändi, jota odotin niin kovin, oli Finntroll.

Odotukseni palkittiin, kun klo 18:45 jätkät marssivat lavalle meikattuina, joillakin suipot peikonkorvat kiinnitettynä ja valmiina humppatykitykseen. Meno lähti käyntiin ns. täysiiä blast beatilla. Bändistä huomasi, että kyseessä oli ensimmäinen keikka puoleentoista vuoteen ja fiilis oli ehdottomasti kohdallaan. Keikan aikana osallistuin useampaan moshpittiin, jossa vedettiin hyvin humppahevin hengessä ties mitä tanhuja.

Finntroll lopetti kappaleeseen Midvinterdraken ja jäin hurraa-

maan innokkaasti bändin poistuessa lavalta. Minuun oli tehty syvä vaikutus. Kiitos Finntroll.

Seuraavaksi oli suunnattava päälavalta sivulavalle, jossa esiintyi vanhan liiton doom metal -bändi Spiritus Mortis. Yleisöä oli paikalla verrattain vähän ja ymmärtäähän sen toisaalta. Meno oli tunnelmallista ja raskasta, josta nautin niin hyvin kuin lähes tuntemattoman bändin suhteen pystyy. Kiitos Spiritus Mortis.

Suuntasimme takaisin päälavalle, jossa tällä kertaa esiintyi Swallow the Sun. Vähän samassa hengessä kuin edellinen esiintyjä, tunnelmaa ja raskautta oli kuten noin doomiin yleensä kuuluu. En keskittynyt keikkaan yhtä paljon kuin seurusteluun kavereideni kanssa, joka voi suurimman osan huomiostani. Olin kuitenkin mielissäni, kun kuulin Cathedral Wallsin soivan. Kiitos Swallow the Sun.

Jälleen oli tauon aika, jolloin ei erityisemmin tullut seurattua minkään bändin me-

noa. Kävimme välissä oluella ravintolassa. Palasimme päälaivan läheisyyteen hyvissä ajoin, koska illan pääesiintyjä Insomnium aloittaisi klo 22 ja hyvät paikat oli saatava.

Ilta oli jo pimennyt ja loi aivan omanlaistaan fiilistä Insomniumin synkeän melankoliseen musiikkiin, joka parhaillaan kaikui läpi saaren. Se oli kaunista. Heilutin päätäni raskaiden riffien tahtiin ja taputin koko yleisön kanssa samaan rytmiin, kun kappale sitä vaati. Olin kuin transsissa ja musiikki vienyt minut mukanaan. Keikka eteni huikeasta kappaleesta toiseen, mukana mm. erinomainen valinta *Shadows of the Dying Sun*. Tässä vaiheessa keikkaa sain myös kuulla illan kuivimman läpän, kun Insomniumin laulaja Niilo Sevänen heitti kappaleen ”The Reticent” nimen lausuttua ilmoille sanan ”retiisi” hassunhauskana väännöksenä kappaleen nimestä. Naurahdin. Loppua kohden tiesin erään erityisen kappaleen vielä soivan. Kappale oli *While We Sleep*. Moshpit lähti välittömästi käyntiin. Itse

jäin vielä fiilistelemään herkkää kappaletta mutta syöksyin kappaleen aikana itsekin mukaan, joka oli ainutlaatuinen kokemus. Erikoista sinänsä, ettei kappale ollut mitään suoraa tykitystä (toisin kuin vaikka Exoduksen *Strike of the Beast* tai Testamentin *Into the Pit*) vaan oikeastaan aika herkkää fiilistelyä. Toivottavasti vastaavia uniikkeja moshpit-kokemuksia tulee vielä paljon lisää. Insomnium lopetti keikkansa kappaleeseen *Heart Like a Grave* yhtä lailla kauniisti tunnelmoiden. Kappaleen päättäneen hiljaisuuden rikkoivat vain yleisön huudot ja taputukset Viikinsaaren yössä. Kiitos Insomnium.

Ilta ei kuitenkaan päättynyt siihen, sillä sivulavalla esiintyi vielä suomalainen metalcore-henkinen suomeksi laulava Nicole, joka puolestaan musiikissaan lähti täysillä tykittämään. Seurasin sivummalta riehakkaita moshpittejä ja innokkaita kuuli-joita, yrittäen itsekin päästä oikeaan tunnetilaan. Meno jatkui riehakkaana loppuun asti. Kiitos Nicole.

Seuraava koitos oli edessä: jonotus laivaan pois saarelta. Tuhatpäinen festariyleisö muodostaa pitkän jonon, jossa kestää verrattain pitkään, joten aikaa oli tapettava keskustelemalla jonokavereiden kanssa milloin mistäkin. Jonotus kesti tunnin, ehkä jopa kaksi. Varmuutta ei ole, sillä muistikuvat tästä ovat kovin hämärät ja väsyneet. Laivan jos toisenkin mentyä saapui laiva, johon itse nousin. Matkustin samoilla Pyhäjärven aalloilla kuin lähtiessä, joskin auringon sijaan taivaalla paistoi kuu.

Hyvästelin kaverini Keskustorin tienoilla ja jäin odottamaan bussia kohti kotia. Matkalla pistin kuulokkeistani vielä illan viimeiset hevirallit soimaan ennen kotiin saapumista ja nukkumaanmenoa. Olipahan festari-päivä. Kiitos Saarihelvetti 2021.

Raskaan musiikin ystävä

Atlantti saa tarpeekseen

"Rapakko... Vai että rapakon takana..."

Atlantin Valtameri oli saanut tarpeekseen. Ihmisten, lähinnä eurooppalaisten, alentavan kielenkäytön olisi kerta kaikkiaan loputtava.

"Lutakon voisin vielä hyväksyä, mutta että rapakko..."

Olכוןkin niin, että eloa oli vietetty jo vuosimiljoonien ajan tietynlaisen pikkuveljen roolissa tyyneen isoveljeen nähdessä, mannerten asetettua kutakuinkin nykyisille sijoilleen, mutta nyt vati meni nurin pahemman kerran. Ihmiset olivat jostain, tuosta noin, vain yhtäkkiä ilmestyneet maan päälle ja alkaneet hevonnaskansa jauhamisen. Huono käytös ei tietenkään koskenut kaikkia lajin edustajia. Geopoliittisista

syistä siihen syylistyivät lähinnä itä- ja koillispuolella asustavat, mutta kaikki saivat tämän vielä tuta nahoissaan.

"Kyllä minä teille perkele RAPAKON näytän!"

Hetken mietittyään, keksi Atlantti mielestään täydellisen tavan kostaa: hän lopettaisi Golf-virran. Kerta kaikkiaan se ilmainen huvi loppuisi nyt ensi tilassa. Jospa vääräleuat sitten oppisivat olemaan, ja sitä paitsi viime aikoina oli muutenkin alkanut olla vähän liian kuuma. Olivatpa peijoonit vielä menneet nimeämään jonkun pahaisen automallin tämän mahdavan luonnonvoiman mukaan: "Olisivat nyt antaneet nimen edes avaruusalukselle, tai jollekin muulle oikeasti mahtipontiselle asialle" tuumi Atlantti, pit-

kän linjan kosmosharrastaja.

Tuumasta toimeen ja eipä aikaakaan, kun noin kaksi kosmista silmänräpäystä myöhemmin alkoivat vaikutukset tuntua. Yhtäkkiä olikin jopa ikävällä tavalla hiljaista. Ehkäpä toimenpide sittenkin oli ollut mittakaavassaan liian massiivinen...?

"Vähän turhan kylmä täällä, mutta toisaalta..."

Tuumaili Atlantti verekseltään pari kilometriä paksun jääpeitteen alta. Alun totuttelun jälkeen mikään tässä uudessa maailmanjärjestyksessä ei sitten kuitenkaan lopulta haitannut. Vääräleuat olivat poissa.

Ronnie James Potkukelkka

Herra Jokisen äiti

Melko pian herra Jokisen eväiden levittyä, alkoi niiden sijainti olla selvillä: ne olivat menneet hukkaan. Tai oikeastaan ei; tämä oli pikemminkin perinyt ne. Alenevassa polvessa sukua ollut susi koki hetkensä tulleen, mutta oli sittenkin niin täynnä, että raukka ei pystynyt edes siunaamaan.

"Jee! Sukset!" oli sivakoimaan lähdössä oleva Rahikainen huudahtanut vihdoinkin löydettyään kadoksissa olleet lylyn ja kalhun. Vastoin hän ei ollut edes yrittänyt huudahtaa tai löytää, mutta ylenpalttisesti syötyään oli miehellä nyt sama vika: tehtyään vertailua Turusen asekaapilla, hän ei ollut jäänyt Pekkaa pahemmaksi.

Seuraavana päivänä säätila Raisiossa oli muuttunut kerrassaan hurjaksi. Ukkonen oli jyllässyt, ja hevoset olivat paskantaneet. Muutama tosimies oli seurannut luonnon näytelmää haltioissaan - kunhan ensin olivat ajaneet partansa smirgelillä ja poltelleet topalliset mustaa norttia. "Voe tok!" sanoivat veikkoset, jolloin Elovena-tytöt pyörtyilivät ihastuksissaan pitkien peltoja, heinäsuovien eteen, taakse ja osa aivan neulojen välittömään läheisyyteen.

Silloin kaikki oli ollut selvää kuin vesi. Yöt pläkkiä, peltiä, joka ei ollut kiinni, maito milkkiä, ja juuri silloin se kuuluisa joku, kenties juuri se Albert, jonka tekemiset rimmaavat suon, kuokan

ja eritoten kolmikosta pois jätetyn kanssa, oli tokaissut: "Totta maar!"

Tähän äiti Maaria oli vastannut tyyliä kuin pahka: "Totta kuin kirkonrotta." Kalareissu oli ohi. Hän otti onkensa ja palasi takaisin astialle, kalkille, jonka sisältö oli kuitenkin niin katkeraa, että emonen tyytyi osaansa ja on siitä lähtien ollut taas kuvana seinällä.

Ronnie James Potkukelkka

Ohi on -nurkkaus ja muita fundeerauksia

Pro gradu on latinaa ja tarkoittaa raakakäännöksenä “arvoa varten”. Mikäli muistan oikein, on professori Pertti Haapala tokaissut ykskantaan, että hyvä gradu on kuivakkaa luettavaa, eikä sisällä uutta tietoa. Haapalan toteamus asettaa minusta asioille ja mahdollisille pelkotiloille helpotukselliset mittasuhteet: loppujen lopuksi hommasta selviää suunnittelulla ja aineistohallinnalla aivan hyvin. Ja joskus se gradu on vain tehtävä – myös koronasta huolimatta.

On aika katsoa taaksepäin kaikkea sitä, mitä reilu puolitoistavuotinen prosessi, VR:n palveluiden hyödyntäminen ja erä kirjaston myöhästymismaksuja jättivät jälkeensä. Seuraavassa käyn läpi graduni aiheen, metodin ja loppupäätelmät sekä käsittelen sitä, mitä kaikkea työskennellessä tulikaan oppineeksi historiankirjoituksesta. Toivottavasti ajatuksista on jollekulle hyötyä.

Logosta kiinni

Yleistunnelmaltaan oman pro gradu työni palauttaminen oli sekoitus stressiä, hikeä ja kyyneleitä. Kiirehän prosessissa tuli hyvistä alkuvalmisteluista huolimatta. Onneksi lähde- ja kirjallisuusluettelon viimeinen piste saavutti asemapaikkansa juuri ajoissa – ja hyvä niin. Päällimmäisenä tuntemuksena tuona tiistaina 27. päivä huhtikuuta leijui syvä helpottuneisuus siitä, että työrupeana valmistui ajallansa.

Hankalimmaksi koko prosessissa osoittautui työn lähettäminen yliopiston kirjaston julkaisuarkistoon, Trepoon. Onneksi kirjasto oli tehnyt asiasta selkeät kuuden sivun kuvalliset ohjeet, joilla homma sujui rouhevasti. Kuitenkin ehdottoman hankalinta oli läiskäistä

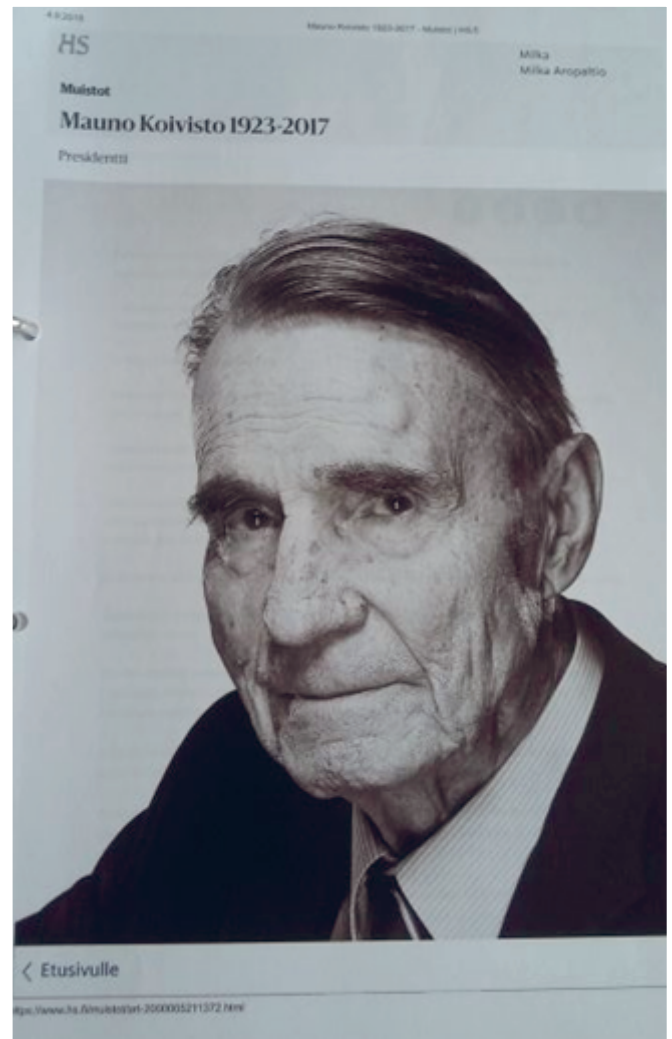
työhön kirjaston räätälöimä kansilehti tuni-logoineen: logo kun sattui sijaitsemaan salakavalaisti kansilehden ylätunnisteessa, josta se ei tietenkään kopioitunut mukana gradutyön alkuun.

Historian sattumia ja tekijöitä

Oman pro gradu työni aiheeksi valikoitui Mauno Koiviston tulkinnot Moskovon ja Baltian tasavaltojen suhteista vuosina 1988-1991. Aihevalintaa edesauttoi merkittävä historiallinen tapahtuma: Hausjärven kunnan kirjaston kesäinen poistomyynti vuonna 2017. Tuolloin Koiviston omakohtaiset muistelmat, Kaksi kautta I – II, siirtyivät haltuuni vaivaiseen yhden euron hintaan. Mainittakoon tässä, että Koiviston poistuminen verrattain korkeassa 94 vuoden iässä osui samalle vuodelle 2017.

Muistelmista on mainittava se, että Koivisto tarttui rivakasti kynään toimittaja Antti Bläfieldin avustamana ja kirjoitti muistelmansa heti presidenttikausiensa jälkeen laihan Saludo-kahvin voimin. Lopuksi juhliittiin antaumuksella: Koivisto kantoi pöytää kahvin kyytipojaksi kaksi domino-keksiä. (Nyttemmin Tammi on julkaissut muistelmateokset uusintapainoksina.)

Koiviston muistelmista ensimmäinen osa käsittelee presidenttikausien sisäpolitiikkaa: Kekkonen eroa, hiertäviä mediasuhteita, 1980-luvun rötösherrakeskustelua ja Väyrys-Paavon kamppailusta muun muassa. Vastaavasti toinen osa, nimeltään Historian tekijät, ruotii presidenttikausien ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa: Suomen aseman muutosta osana mantereiden yhteyksien syvenemistä, Neuvostoliiton rakenneuudistuksia ja kirjeenvaihtoa eri valtioiden päämiesten kanssa. Muistelmia lukiessa tulee pakostikin pohtineeksi, kuinka merkittävä Koiviston ystävyys suhde Neuvostoliiton pääsihteerin Mihail Gorbatsoviin itse asiassa olikaan.

Mutta miksi nimenomaan Koiviston tulkinat ja metodina aatehistoria? Nähdäkseni historia on ensisijassa mielekkyyden ja merkityksen antamista tapahtumille ja ilmiöille, sanoille ja teoille. Se kuinka historiaa käytetään ajassa, on pitkälti tulosta sille annettavista merkityksistä: historialla on aina käyttöä menneisyyttä koskevana tulkintoina. Esimerkiksi Koiviston tapauksessa tämän muistelmat ovat luoneet tulkintakehikon, joka on pitkälti määrittänyt 1980-lukua koskevia historiallisia tulkintoja. Samalla Koiviston muistelmat olivat pitkään keskeisin 1980-luvun politiikkaa ja päätöksentekoa käsittelevä historiallinen esitys – muu aineisto kuin oli yleisesti salassa pidettävä 25 vuoden ajan.

Aatehistorian puolestaan voi käsitellä merkitysten historiana, joka koskee ihmisen toiminnan tarkoitusperiä kunakin aikana: erilaiset motiivit ja vaikutteet, kulloisetkin olosuhteet ja ilmiöt, nämä kaikki vaikuttavat ihmisen toimintaan ja tehtyihin päätöksiin ajassa ja paikassa – puhumattaakaan henkilökohtaisesta menneisyydestä, jota on kunkin meistä kannettava mukanaan. Aatehistorian voinee mieltää näin ollen myös holistisena lähestymistapana: se huomioi toimijoiden henkilöhistorian lisäksi kunkin aikakauden asenneilmauksen ja ottaa kantaa mahdollisiin toimijan tulevaisuutta koskeviin näkemyksiin.

Voi sanoa, että Koiviston tapauksessa ainakin maailmansodan rintamakokemukset ovat vaikuttaneet tämän myöhempiin toimiin: jos konfliktit ovat vältettävissä, se on yleensä parhain mahdollinen toimintaperiaate. Koivisto kannatti aseidenriisuntaa ja laajempia keskusteluyhteyksiä niin maailman eri foorumeilla kuin kotimaan

politiikassa. Voidaan myös väittää perustellusti, että 1950- ja 1960-lukujen Kekkoslovakiasa politiikan tekemisen tavat olivat siinä määrin despootisia, että Koivisto poliitikona halusi siirtyä yhteistyön tielle, kohti ns. kolmatta linjaa. Tämä tarkoitti sitä, että sosiaalidemokraattinen puolue siirtyi vasemmiston kanssa yhteistyöhön: muulla tavalla Maalaisliiton ja Urkin ylivalta ei ollut ohitettavissa. Koivistolle kertyi myös vahva talousosaajan maine Suomen Pankin vuosinaan, mikä näkyi myöhemmin suurena kiinnostuksena itänaapurin rakennemuutoksia, perestroikaa kohtaan.

Koiviston presidenttikaudella politiikkaa alettiin parlamentarisoida eduskunnan ja pääministerin hyväksi presidentin vallan kustannuksella. Hallituksista tuli aiempaa vakaampia, pitkäikäisempiä ja moniäänisempiä. Lisäksi valtiosääntöä muutettiin siten, että sama henkilö ei voi toimia presidenttinä kuin korkeintaan kaksi kautta perätysten. Suomi myös haki Koiviston johdolla Euroopan Yhteisön jäsenyyttä asemoituen siten osaksi läntistä Eurooppaa.

Kirjoittamisurakka koronan varjossa

Käytännön haasteina työprosessissa oli syksyllä 2019 leviämään alkanut COVID 19-tauti, joka sulki yhteiskunnan kevättalvella 2020. Suurin murhe tästä oli yliopiston oma Linna-kirjasto, josta en saanut tarvitsemaani aineistoa ulos – en edes seminaariohjaajani, herra Krötzlin, jyrähtämisestä huolimatta. Niin ikään kaukolai-naaminen toisista yliopistollisista

kirjastoista ei skulannut. Harmitti hieman. Arkistot palvelivat onneksi jouhevammin: suosittelinkin kaikille hyvästä sisutuksesta ja asiakaspalvelusta pitävälle vierailua Kansallisarkistoon ja sen tutkijasaliin, eikä haittaa vaikka olisi käynyt siellä jo. Matkaliput olivat yllättävän edullisia, kun ne varasi etukäteen: neljän edestakaisen arkistomatkan hinnaksi muodostui noin sata euroa, mikä on vielä inhimillinen hinta varsinkin, kun VR oli jopa ajoissa joka kerta. Tutkijasalin lamppujen hohotteessa tulin pohtineeksi, olisiko minunkin pitänyt ottaa oma läppäriini mukaan – kaikilla muilla vaikutti sellainen nimittäin olleen. Ruutupaperi ja esikoulussa kirjonnalla tehty penaali kelpasivat minulle oikein hyvin. Kuriositeettinä mainittakoon, että tuo penaali täysi-ikäistyi tänä vuonna.

Arkistossa kuvasin dokumentit, mutta kirjoitutin muistiinpanot käsin, sillä minusta asia painuu pitkäkestoiseen muistiin paremmin silmän ja käden yhteispelillä – tätä näkökulmaa kieltenmaikat ovat muuten painottaneet koulussa. Muistiinpanoja kertyi lopulta kaksi paksua vihkoa, joihin raapustelin huomioita ja oivalluksia sitä mukaa, kun ne putkahtivat päähän. Lisäksi tulin miettineeksi, että historia oppiaineena on luonteeltaan sellainen, että kieliä on hyvä osata laajalti tutkimusaiheesta riippuen. Arkistossa se-laillessani puheita ja haastatteluja

törmäsin nimittäin seuraavaan kielikavalkaadiin: suomi, ruotsi, englanti, saksa, venäjä ja latina.

Korona-aikana graduseminaari oli sekin muutosten kourissa. Alkuun seminaarilaiset kokoontuivat fyysisesti historiankäytävällä, mutta vuoden kääntyessä seuraavaksi kokoontumiskerratkin siirtyivät Teamsiin, jossa prujuja käsiteltiin. Tekniikka ei alinomaan kaatunut odotusten vastaisesti, vaikka nopeasti valkeni, että Teamsilla on vahva taipunut näyttöruutua muille jaettaessa kelata dokumentteja vääjäämättömästi kohti näytön alalaita. Toki ihmiset olisi mieluummin tavannut kasvotusten, jolloin olisi ollut helpompi myös tehdä työhönsä reuna-huomautuksia ja muita merkintöjä. Väitänkin, että fyysinen A4-arkki puolustaa paikkaansa helpokäyttöisyytensä vuoksi, samoin kasvotusten keskusteleminen.

Summien summa

Tutkimustyön tulokset kiteytin viiteen keskeisimpään kohtaan, jotka olivat seuraavat: demokraattiset menettelytavat politiikan-teossa, oikeusvaltion ja kansain-

välisen oikeuden keskeinen sija, keskinäisen yhteisymmärryksen saavuttaminen muutoksissa, rehellisyys omia vaikutusmahdollisuuksiansa kohtaan sekä moraalisen vastuun korostaminen.

Koiviston ajattelutyyliä ja -tapaa voi pitää vuosina 1988-1991 hyvin pragmaattisena ja toisaalta myös eteenpäin katsovana. Vuosikymmen vaihtuessa 1990-luvuksi oli selvää, että Itä-Eurooppa hakisi uutta suuntaa vapailta markkinoilta ja että Neuvostoliitto kokisi hyvin suuria ongelmia, joiden menestymisestä ei ollut takeita. Suhtautumisessa tulevaisuuteen Koivisto tulkitse kullekin aikakaudelle olevan ominaista haasteiden ja mahdollisuuksien vaihtelevuuden: kun isommat ongelmat ja vastakkainasettelut väistyvät, tilalle ilmaantuu aina uusia. Kuitenkin Koiviston tulevaisuuskäsityksen voi sanoa olleen varovaisen optimistinen. Keskinäisissä suhteissa olisi Koiviston näkemyksen mukaan hyvä päästä aikojen vaihtelut kestäviin lopputuloksiin: tämä vähentää epävarmuutta ja vankistaa luottamusta.

Muutoksessa demokraattisilla toimintavoilla oli keskeinen sija Koiviston ajattelussa: toimien tuli

perustua lakeihin ja noudattaa kansainvälisen oikeuden kirjainta. Siten Baltialla oli Koiviston mukaan perustuslaillinen oikeus itsenäisyyteen, kunhan menettelytavoista vain sovitaan osapuolten kesken. Yhteisymmärrys tulisi olla myös yhtenä päämääränä, jotta itsenäistymisen jälkeenkin kanssakäymisessä olisi mukana luottamus. Toisaalta pohtiessaan vaikutusmahdollisuuksia Suomenlahden eteläpuolen tapahtumiin Koivisto korosti useissa yhteyksissä moraalista vastuuta: liialliset rohkaisun sanat ja tuenilmaisut voivat luoda perusteettomia odotuksia tulevasta, mahdollisesta avusta, mutta lausuttujen sanojen takana tulee kuitenkin seistä. Toki Suomi vaikutti Baltian asiaan massiivisella materiaaliavulla, josta ei kuitenkaan pidetty ääntä, vaan apu kanavoitiin kulttuuri-ministeriön kautta.

Tässä yhteydessä lienee luontevaa kirjoittaa myös muutama sananen niistä kirjoituskoneista. Patinan historiikissa mainitaan näet ainejärjestön toimittaneen vuoden 1989 syksyllä materiaaliapua Viroon tarttolaisille opiskelijoille yhteensä 31 kirjoituskoneen verran. Lahjoituserän kirjoituskoneiden matka meinasi kuitenkin

ikävästi tyssätä tulliin lahjakirjan puutteellisen sana-muodon vuoksi. Lahjakirjassa ei ollut mainintaa ystävällisistä suhteista, mutta todistus, jossa yliopisto ilmoitti tukevansa opiskelijoidensa kansainvälistä yhteistyötä, vakuutti neuvostoveranomaisen. (Ks. lisää Rommista Tommyyn (2013), 156-158 ja HiLe 3/1989)

Kirjoittaessani gradua oma historiakäsitykseni vankistui ja selkeytyi, mikä oli verrattain mukavaa huomata. Siihen kai tutkinto-ohjelman on tarkoitus tähdätä. Sukkuloidessa Kansallisarkiston tutkijasalin ja Tampereen väliä lompakko keveni mutta ymmärrys kirkastui: sisäisti sen, että läheskään kaikkea historiallista lähdeaineistoa ei ole digitoitu – onneksi Koiviston pitämät uudenvuoden puheet sentään. Toisaalta gradussa on vahvasti kyse myös aineistohallinnasta, kun aineistoa alka kertyä: laskeskelin, että valokuvia kertyi rapiat 550, gradu-muistiinpanoja koneelle vajaa 80 dokumenttia, ja oheiskirjallisuutta kolmattakymmentä teosta.

Tutkijasalissa kenties isoin oivallus oli kuitenkin, että historiallisen esityksen taustalla ja takana on aina (toivottavasti) historiantutkija, joka työskennellessään antaa ja luo merkityksiä aineistosta prosessoidessaan sitä. Tässä tapauksessa aineiston antama osviitta oli likipitään sama kuin tunne, olen lukenut tämän puheen ja tämän haastattelun aiemminkin, mikä on hyvä merkki. Opinnäytteen tekoprosessiin kannalta tärkein neuvo lienee kuitenkin tutkimuskohteelta itseltään: vuoden presidentinvaleissa 1988 Koiviston sloganina oli ytimekkäästi ”Kyllä se siitä.”

Tapio Aropaltio

Tuuriselpäinoli

"Ei helvetti, ei tämä voi jatkua näin..."

Tokaisi Arvid Kurki ääneen kissalleen katsellessaan ikkunasta ulkona hiljalleen satavaa lunta eräänä maaliskuisena aamuna. Arvid oli sopusuhtainen, suhteellisen täysipäinen (joskin ammatiltaan ajojärjestelijä) vajaa nelikymppinen mies, joka piti aivan tavallisista asioista. Hänellä oli kuitenkin heikkoutensa. Jotkut väittivät, että kyse oli geeneistä, toiset sanoivat sen johtuneen elinympäristöstä, mutta vain Arvid itse tiesi ongelmiansa todellisen painolastin. Arvid oli tuuriselpäinoli. Hyvin sujuneiden, toisinaan kuukausiakin kestäneiden juopoteluputkien välillä saattoi joskus mennä viikkojenkin jaksoja täysin selvinpäin.

Tuona maaliskuisena aamuna Arvid oli taas keskellä yhtä tällaista jaksoa. Arvid siirtyi ikkunan äärestä peilin eteen. Peilin edessä hän tuijotti valkoisena hohkavaa nenäänsä ja päätti, että nyt kaikki muuttuu. Hulluuden piti loppua

siihen paikkaan, ja kissa saisi luvan lähteä. Ei Arvid edes pitänyt kissoista - melkein päinvastoin, hän oli enemmänkin kultakalamiehiä - mutta jostain käsittämättömän selväpäisestä syystä, jota hän ei enää osannut muistaa, oli kuitenkin kissan itselleen hankkinut.

Tämän oivalluksen myötä Arvidin elämä muuttui lopullisesti. Mieli oli nyt kirkas, eikä edes jatkuvalla syötöllä negatiivista uutisvirtaa syöttävä televisio pystynyt sitä enää hämärtämään. Vielä samalla viikolla kissa oli muuttava "Helsinkiin", ja Arvid oli seuraavan kerran viikon selvinpäin sillä viikolla, jonka päätteeksi hänet puettiin puupalttooseen.

Ronnie James Potkukelkka

OINAS – HERTTAKUNINGATAR

Vihanhallintaongelmasi tekevät sinusta vaarallisen ja arvaamattoman. Pidät kehoillisista stressinkäsittelymenetelmistä. Menosi on joskus ns. ”päätöntä”.

HÄRKÄ – PAHATAR

Ainoa motivaatiosi on mittaamaton ylpeytesi. Paras piirteesi on ikoninen lookkisi. Olet ilkeä jopa vastasyntyneille. Huono juhlassa.

KAKSONEN – TOHTORI FACILIER

Olet moraaliton valehtelija ja huijari. Olet hurmaava puhuja, tosin pehmeät sanasi ovat silkkaa pumpulia. Luottamista ei ole sinuun eikä heihin, joita väität ”ystäviksesi”.

DISNEY-KELMIT

Katsomalla taivaan tähtiä ja Disney-elokuvia voit nauttia tästä persoonallisuusarviosta, jossa horoskooppien pseudotiede ja Disneyn ikoniset pahikset yhdistyvät! Check your sun/rising.

RAPU – KAPTEENI KOUKKU

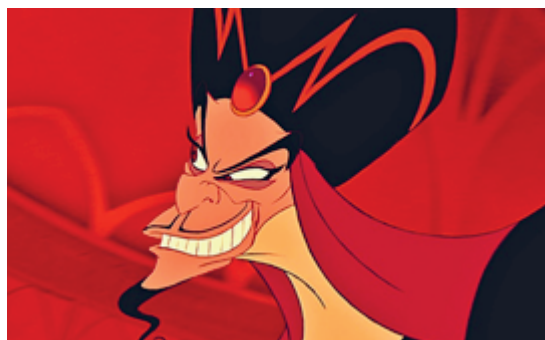
Olet elegantti ja sentimentaalinen. Lapset herättävät sinussa syvää tuskaa sielusi perukoilla asti. Et tule toimeen matelijoiden kanssa.

LEIJONA – GASTON

Toksinen maskuliinisuus ruumiillistuu sinussa. Kaikki haluaisivat olla sinä, siitä huolimatta, että olet hillitön narssisti. Et pidä kirjoista.

NEITSYT – JAFAR

Olet perfektionisti ja valtion vihollinen. Käytät häikäilemättä muita ihmisiä hyväksesi toteuttaaksesi kieroutuneita suunnitelmiasi. Kolme toivomustasi lampun hengelle ovat optimoituja ja porsaanreitätömiä.

HOROSKOOPPI

KAURIS- MUSTA PEKKA

VAAKA – PAHA KUNINGATAR

Olet majesteettinen ja kaunis. Haluat olla kauniimpi. Turhamaisuutesi tekee sinusta pikkumaisen, mutta myös tavoiteorientoituneen. Huono ruoanlaittaja.

SKORPIONI – YZMA

Olet kaksinaamainen, juonitteleva, vallanhimoinen pyrkuri. Tiedät kaikkien salaisuudet. Vetelet vipuja vihollistesi päänmenoksi: sääli sinänsä, että usein vedät väärästä vivusta.

JOUSIMIES – HADES

Paikkaat alemmuuskompleksisi haavoja huumorilla. Syytät ongelmistasi kaikkia muita paitsi itseäsi. Olet temperamenttinen, suorastaan ”kuumapäinen”.

Olet ahne ja mukavuudenhaluinen lusmu, joka kiusaa muita silkasta kiusaamisen ilosta. Uhkaavan ulkokuoresi alla on kuitenkin vain tavallinen pulliainen. Osaat virittää hiirenloukun.

VESIMIES – CRUELLA DE VIL

Olet pahimman luokan snobi, etkä tiedä, mitä empatia tarkoittaa. Olet sietämättömän tyylikäs. Murskaisit koiranpentujen kalloja saappaankoroilla, mikäli saisit sillä ihailua ja sosiaalista suosiota.

KALAT – URSULA

Olet manipuloiva noita, joka hyväksikäyttää ihmisten haavoittuvuutta omien tavoitteidesi saavuttamiseksi. Siitäkin huolimatta olet ikoninen, suorastaan jumalallinen. Simpukat jammaa, ei muista mammaa.

Hahmot ja kuvat (c) Disney. Kirjoittaja ei omista näitä tai varoja mahdolliseen tekijänoikeuskiistaan.

SUOMEN HISTORIAALLISET LAUSAHDUKSET

Suomalaiset puheliaana kansana ovat synnyttäneet lukuisia lentäviä lauseita, joita maailmallakin ihas-tellaan ja tänään perehdymme 10 niistä. Nämä lausahdukset ovat raivanneet tien sydämiimme ja ovat saavuttaneet kristinuskoakin suuremman suosion yhteiskunnassamme. Nauttikaamme :)

1. *"Jokainen tsäänssi on mahdollisuus"* -Matti Nykänen

Tämä lausahdus on miehel-tä, joka tuli tunnetuksi syötyään KOLME KILOA mansikoita 2008. Hän päätyi tällä hurjalla suorituk-sella koko kansan huulille

2. *"Havuja Perkele!"* -Marjo Matikainen

Joskus sitä on vähän vaikeampaa, mutta siitä nouseaan

3. *"Näihin kuviin ja tunnelmiin, täältä tänään"* -Niilo22

Nykysuomen suosituimpia filo-sofeja.

Kunnianosoituksena herralle joulurauha lopetetaan nykyään lainattuun lauseeseen

4. *"No ei vittu välttämättä jaksa"* -Sami Hedberg

Viime aikoina monen suusta kuu-lunut lause. Toiminut vastapaino-na hallituksen tsemppiviesteihin

5. *"Eikä mulla oo mitään mustia ihmisiä vastaan. Mulla itelläkin esimerkiksi musta koiraa"* -Jesse Eronen

Jesse Eronen nuoremman suku-polven kansalaisaktivisti, joka on tehnyt paljon työtä tasa-arvon eteen

6. *"Tämä on vettä"* -Muumit
Jokainen meistä on kokenut het-ken, kun kaveri tuo baari-iltana vodka red bullin sijasta vesilasin... Only me?

7. *"Raha on kuitenkin vain rahaa"* -Pernilla Bäckerman

Jos ja kun joskus pääset tämän sanomaan, niin "You know you've made it"...Tai rahankäyttö on muuten hakusessa. Tod. Jälkimäinen, mutta kerran vaan sitä eletään

8. *"Elämä on oikeesti taitolaji"*

-Andy McCoy
Huomattu on.

9. *"Väännettiin kättä"* -Unknown artist

Jos ikinä tarvitsee pesunkestävää tekosyytä/valkoista valhetta, niin there you go

10. Seuraava kohta ansaitsee pie-nen dialogin

"Elämä on improvisaatiota" -Hansi Harjunharja

"Miksi pyrit eduskuntaan?" -Haas-tatteliija

"Tähän on ihan oikeastaan selkeä vastaus" -Hansi

"Joka on?" -Haastatteliija

"Minulla päässäni" - Hansi

Ps.

"Ilman musiikkia, tauluja ja muuta kulttuuria kaikki kuulostas ja näyt-täis Itä-Pasilalta." -Andy McCoy

Miikka Roslöf

TOP 10 ANTIIKIN 7 IHMETTÄ

1. Babylonin riippuvat puutarhat

- Näitä ei välttämättä ole edes ollut olemassa, joten ihmettelen miten joku on keksinyt laittaa nämä yhtään millekään listalle. Yllättävyys tekee näistä parhaan ihmeen.

- Kuulostaa ihmeellisen chilliltä paikalta. Riippuisin, 7/5.

2. Halikarnassoksen mausoleumi

- Ihmeen vaikeaa kirjoittaa oikein kumpikaan sana.

- Herättää ihmetystä miksi hauta on ihmeellinen. Tämä juonenkäänne nostaa sijoitusta sijalle 2.

3. Faroksen majakka

- Parhaat tehosteet kaikista. Herätti ihmetystä jos ei tiennyt mikä on majakka.

- Ihmeen heikosti kestää maanjäristyksiä, joka on ainakin omassa elämässäni ollut tärkeää. Siitä miinusta.

4. Zeuksen patsas

- Ihme perversseistä sitä patsaita tehdäänkin.

- Kivat värit. Myös ihmeen lämmi koskettaa, etenkin silloin kun se paloi karrelle.

5. Rodoksen kolossi

- Vähän kuin ihmeellinen majakka.

- Kupari herättää ihmetystä niin katselijassa kuin lujuuslaskelmia tekvässä teekkarissa (millä ihmeellä tän pitäis kestää mitään?).

6. Artemiin temppeli

- Ihmettelen yhä sanan Artemis taivutusta. Onkohan tämäkään oikein?

- Luonnon ihmeitä ampui Artemis jousellaan. Onko hyvää biodiversiteetin kannalta kysynpä vaan?

7. Gizan Pyramidit

- Kuka ihme keksi rakentaa kolmiota aavikolle?

- Ainoat jotka on yhä pystyssä, eli ihmeen tavallinen juttu näiden näkeminen oikeastaan.

Ehdotukseni kolmesta lisättävästä ihmeestä, että top 10 listan tekeminen olisi helpompaa.

1. Voittamattomat gallialaiset

- Ihmeellinen taikajuoma antaa yliluonnolliset voimat

- Miksi ihmeessä Obelixille ei anneta enää taikajuomaa?

2. Latinan kielioppi

- Ihme räpeltämistä koko homma

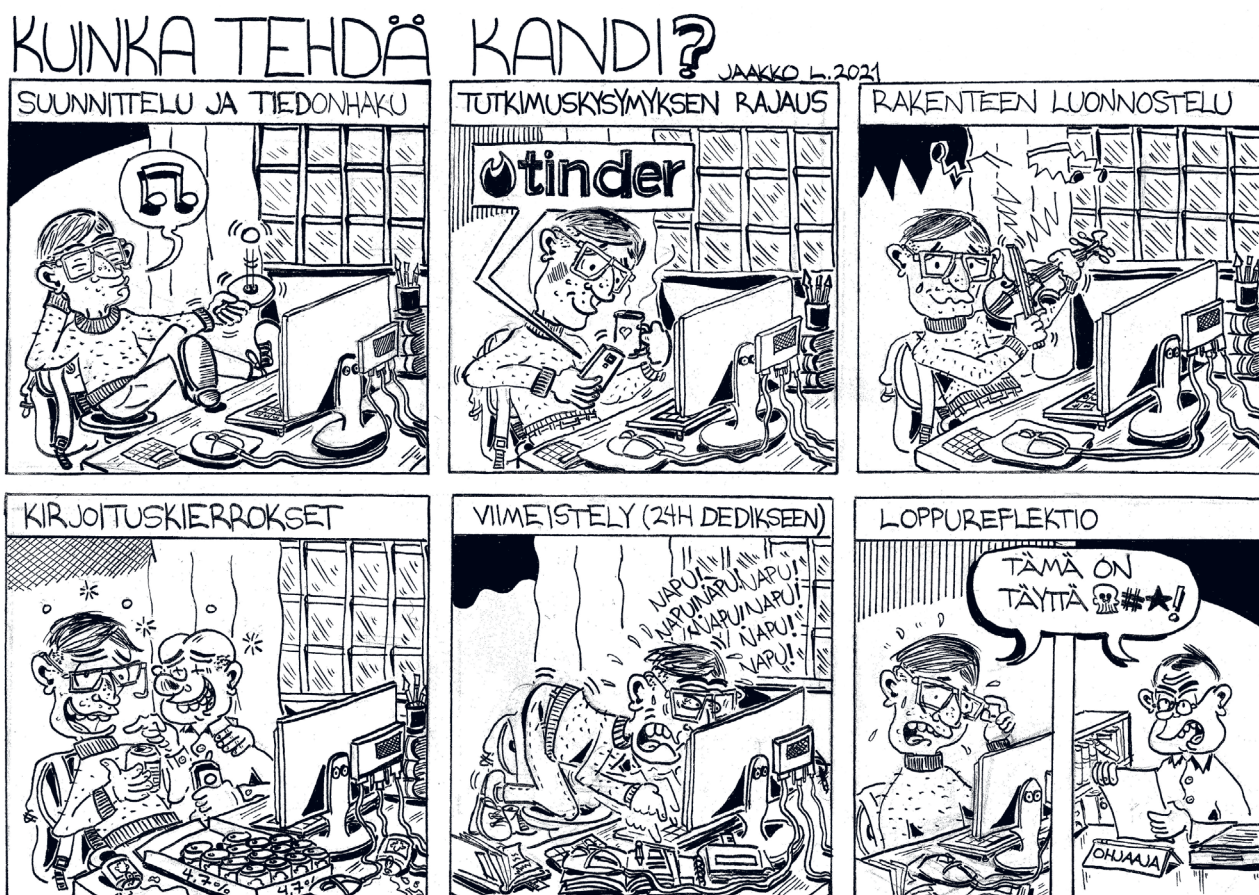
- Naurattaa ihmeen paljon Life of Brianissa kohtaus ROMANES EUNT DOMUS!

3. Jeesus

- Teki ihmeitä

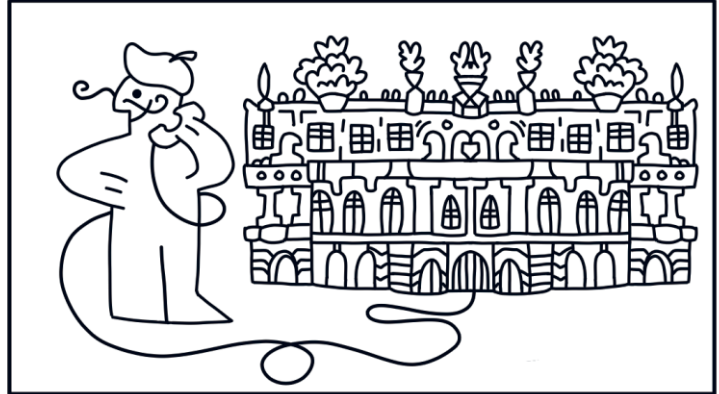
- Vähän kuin ihmemies MacGyver mutta aiemmin, eli ennen 80-lukua.

Juho Aarikka

Ranskalainen puuhanurkka

Ranska on eri vinkeä maa, jolla on erityisen rikas historia päättömän ja vallankumouksellisen huumorin parissa. Toisin kuin itänaapurinsa, Ranska tunnetaan myös hauskoista vitseistä. Tässä painoksessa onkin valikoitu niistä parhaat ja jätetty julkaisematta. Jäljelle jääneet kelvottomuudet ovat täten esillä herkullisina suupaloina, aivan kuten Ranskan upea ruokakulttuuri antaa olettaa, ja miksipä ei antaisi sillä se on italialaisilta pöllitty.

Ranskalaisia laatujuomia

Abvonkale

Absintti

Kuva-arvoitus: Mikä veikeä joukkio muodostuu kuvista?

Vastaus: Muukalaislegioona

Mitä luulit Sisin olevan:

Hei! Olen SISU, ja tehtäväni on helpottaa opintojesi edistymistä!

Ja olla yleisesti ihana ja mukava

Jos tarvitset missään apua tai olet vähänkin hukassa, niin älä epäröi pyytää apua!

Huomioithan myös, miten helppokäyttöinen ja käyttäjäystävällinen olen!

Aino Hynänen

MITÄ SISU OIKEASTI ON:

T O O S

Kiss
MY

Asiantuntijat **ja** ylemmät
toimihenkilöt ry

LENIN
MUSEO

Persiilleen se meni
Neuvostoliittokin!

*Mikä on Disney-kelmihoroskooppisi?
Entä miltä näyttää Anime-haarniska?
Jäikö festarikesä väliin ja kaipaat tunnel-
mointia? Lue Hile 2/2021 ja vahvista
sisäistä humanismiasi!*

www.patinary.com

www.issuu.com/patinary (Hile)

@patina_ry

Kuvassa ei ole Anime-haarniska.